

egmont
højskolen

Årsskrift 2004

Udgivet af:

Egmont Højskolen og
Egmont Højskolens Elevforening

Redaktion:

Ole Lauth
Michael Pedersen
Karin Busk
Kasper Mortensen
Eva Carlslund
Stevie Kørvell

Egmont Højskolen

Villavej 25, Hou
8300 Odder
tlf. 87 81 79 00
fax 87 81 79 79
giro 5 48 21 43
mail@egmont-hs.dk
www.egmont-hs.dk

Elevforeningen

v/Jens Bork
Vestervænget 39
7323 Give
tlf. 75 73 19 95
elevforening@egmont-hs.dk
elevforening.egmont-hs.dk

Tryk

PE Offset & Reklame A/S
Tømmervej 8
6800 Varde

December 2004

Årsskrift
2004

Indhold

Tanker fra en skaldepande	5
Årets gang	10
Januar	11
Februar	12
Konfliktløsning på højskolen	14
Marts	15
Egmont Højskolen på besøg i Craiova	16
April	21
Handicapbevægelsen – interesseorganisation eller hyggeklub?	22
Maj	26
Coach the Coaches	27
Juni	28
Højskolernes Filmfestival	29
Juli	32
Den Sociale Tolkeformidling	33
August	35
Astra Tech Games	36
Elevparlamentets årsberetning	37
September	38
Hele skolen tog på friluftstur	39
Oktober	42
Egmont Højskolens 50 års jubilæum	43
Etisk regnskab	44
November	47
Mindeord	48
Er der råd til handicap i fremtiden?	49
Musikliniens teaterkoncert	54
December	55
Elevstævnet 2004	56
Jubilarer	57
Siden sidst	59
Elevforeningens bestyrelse	60
Elevhold forår 2004	61
Elevhold efterår 2004	62
Skolens bestyrelse	63
Skolens ansatte pt.	64

Tanker fra en skaldepande

»I har ingen korrupktion!« var svaret, da jeg for 14 dage siden ville vide, hvorfor vi her i Danmark har været i stand til at opbygge og fastholde en velfærdsstat. I samarbejde med DSI gennemførte vi den 18. november et seminar, hvor repræsentanter for Velfærdskommissionerne – både den som regeringen har udpeget og den alternative – skulle give et bud på, hvorvidt der bliver råd til mennesker med handicap i fremtidens velfærdsstat.

For at give vores 8 elever fra Ghana, Filippinerne, Nepal og Uganda en mulighed for at følge med i diskussionen havde jeg lovet at bruge nogle undervisningstimer på at få indkredset baggrunden for den danske velfærdsstat. De 8 meget dygtige piger har opholdt sig i Danmark siden august og har ved selvsyn haft mulighed for at iagttage Danmark og danskerne på godt og ondt. Meget har de haft lejlighed til at se og høre, og de har også brugt mange timer på at læse om vores samfundsindretning.

Det var derfor naturligt at starte med spørgsmålet: »Hvorfor har vi en velfærdsstat i Danmark? Hvad adskiller vores samfund fundamentalt fra jeres samfund?« Fra alle kom svaret prompte: »I har ingen korrupktion!« Jeg havde forberedt mig på en historisk gennemgang:

Stænderforsamlingerne, Den grundlovgivende forsamling, organiseringen på arbejdsmarkedet, sygekasserne og de universelle sociale ordninger. Også et persongalleri havde jeg forberedt mig på: Luther, Christian den 8., Frederik den 7., Monrad, Lehmann, Grundtvig, K.K. Steenke, Sabro, Stauning, Kampmann, Poul Møller, Hal Koch, J.O. Krag osv. For udlændinge bliver det let blot billeder af mænd med alvorlige miner og betydningsfulde positioner hentet ud af tykke støvede bøger. Vi endte i en lang god samtale om Montesquieu og idealet om magtens tredeling.

Hvorfor er korrupktion et nøglebegreb? Igenem samtalen kom det frem, at vores samfund er baseret på respekt og gensidig tillid. Hvis man lever i et samfund, hvor man ikke engang kan have tillid til sin nabo eller arbejdskammerat, er grundlaget for en rimelig samfundsstruktur ikke til stede. Det ved vi godt, det er naturligvis ret banalt, men f.eks. sygekasserne var netop baseret

på, at den, der var valgt til kasserer, kunne man stole på som et moralsk og ansvarligt menneske, der ville sikre, at indbetalte penge ville være til stede, når man blev syg.

Da jeg for et år siden var i Uganda, hørte jeg flere horrible historier om den korrupsion, som helt almindelige mennesker møder. Her er en af dem: En udsendt vesterlandsk ekspert havde ansat en meget dygtig og samvittighedsfuld lokal chauffør. En aften blev eksperten kørt sent hjem til sin bolig i udkanten af Kampala. Eksperten skulle til et møde tidligt næste morgen og lod derfor chaufføren køre hjem til sig selv i den store fornemme firehjulstrukne tjenestevogn. På vejen hjem kom chaufføren til at ligge bag en rød personvogn, som slingrede voldsomt og i det hele taget opførte sig meget mærkværdigt. Ekspertens chauffør tog mod til sig og påbegyndte en overhaling. Midt i overhalingen kørte den røde bil ind i siden på tjenestevognen. I den slags situationer lød forhåndsordren, at man ikke skal stoppe op, da det kan være landevejsrøvere. Næste morgen kunne eksperten se, at hans tjenestevogn havde fået en ret omfattende skade på den ene side. Det sås også tydeligt, at det var en rød bil, der havde været involveret i skaden. Den udsendte ekspert blev irriteret over, at chaufføren

ikke havde anmeldt hændelsen til det lokale politi.

Medens eksperten var til møde i et ministerium, blev den uheldige chauffør sendt hen til det stedlige politi for at anmelde påkørslen. Da chaufføren nåede hen til politistationen, så han til sin store glæde, at den røde bil stod foran politistationen med en stor skade på den ene side og lakrester fra tjenestevognen. Chaufføren sprang ind på politistationen og anmeldte skaden og forklarede, at den røde bil var parkeret udenfor stationen. Bilen tilhørte politichefen.

Stadig lettere alkoholpåvirket blev chefen kaldt til skranken, og han kunne naturligvis en helt anden historie om påkørslen aftenen før, som var forårsaget af groft uforsvarlig kørsel af modparten i den firehjulstrukne tjenestevogn. Hverken diplomatisk snilde eller regeringskontakter kunne redde den stakkels chauffør. Penge »under bordet« fik ham dog løsladt efter nogle ugers indespærring og hårdhændet behandling. Sådant en historie gør ikke indtryk på vores udenlandske elever. De synes nærmest, at den er lidt latterlig, for chaufføren burde dog vide, at myndighederne er ganske ubrugelige i den slags sager. Fængslingen var han selv skyld i.

Naturligvis kan der graves historier op, hvor mennesker har været udsat for magtmisbrug i vores del af verden, men det hører trods alt undtagelserne til. Vores udenlandske elever og de unge mennesker, som vi besøgte i Rumænien i marts, var helt enige i, at vi som sande demokrater skulle gå ind i både Afghanistan og Irak for at sikre en demokratisk udvikling. Indvendinger blev pure afvist. »I har den demokratiske dannelse,« sagde de, »og I skal støtte os i den udvikling, vi skal igennem.«

Formanden for Højskoleudvalget har proklameret, at et af de 3 fremtidige ben i højskolernes formålsbeskrivelse skal være demokratisk dannelse. Og hvordan gør man så det? Den første lærdom jeg selv fik om samfundets indretning – de konstitutionelle ordninger – blev hentet i en lille bog om medborgerskab, som min far havde undervist efter i begyndelse af 1950erne. Men medborgerskab beskrevet i en bog handler jo ikke umiddelbart om den respekt, sandhed og ret, som får et demokrati til at hænge sammen. Det var ikke i den bog, jeg hentede inspiration og indignation til at gå ind i kampagnen mod atomvåben. Det var heller ikke der, jeg fik min inspiration til at demonstrere imod USAs engagement i Vietnam. Men både medborgerskabsbogen og

ungdommeligt vovemod var en del af min egen politiske dannelse, der senere førte til, at jeg gik ind i elevrådsarbejde og studenterrådsarbejde.

Hvilke helt konkrete oplysningsinitiativer og samværsformer understøtter den demokratiske dannelse? Ofte er elevdemokrati beskrevet som retten til at bestemme farven på toiletpapiret. Naturligvis er afmagtsfølelsen reel, når et sådant udsagn bliver elevernes opfattelse af det område, de kan øve indflydelse på. Lokumspapir, vorherre bevar's. Og så sidder vi og skal skabe forudsætninger for et skolemiljø, hvor vi skal sikre demokratisk dannelse.

Eleverne vil gerne have reel indflydelse på skolen – her og nu. Tørrerum i stedet for tørretumblere. Flere toptunede pc'er. Internetopkobling på alle værelser. En tv-stue, hvor man kan se fjernsyn vandret. En rigtig hyggelig opholdsstue. Noget ordentligt aftensmad. Enkeltværelser med bad og toilet. En svømmehal. Unge smukke lærere og nogle bedre fag. Hvis ønskerne ikke opfyldes her og nu, »kan vi jo selv se, at demokratiet ikke virker«. På et højskoleophold af 18 eller 42 ugers varighed kan det være svært at forstå, at udtrykte ønsker ikke umiddelbart kan omsættes i handling.

På det lærermøde vi holdt umiddelbart før det nuværende elevhold ankom, kunne vi byde velkommen til nogle nye kollegaer. Mange praktiske opgaver blev drøftet og roller fordelt i forbindelse med modtagelse af 130 nye elever. Også spørgsmålet om brug og misbrug af alkohol blev berørt, og en større diskussion gik i gang. En af de nye lærere efterlyste skolens alkoholpolitik. Vi beskrev og forklarede, men det nagede mig de følgende dage, at vi ikke havde en klar og entydig alkoholpolitik. Det havde de haft på den skole, den unge kollega kom fra.

I de dage hvor jeg spekulerede over vores manglende alkoholpolitik, blev jeg af et bestyrelsesmedlem bedt om at redegøre for vores rygepolitik. Jeg ville vide, hvad en rygepolitik er og fik det svar, at jeg skulle redegøre for rygereglerne. Regler og politik er åbenbart synonyme. Miljøpolitik, lønpolitik og kostpolitik på en højskole er åbenbart et spørgsmål om hvilke klare og entydige regler, man har nedfældet på området.

I mit skaldede hoved er politik et spørgsmål om, at det enkelte menneske søger at påvirke udviklingen ud fra nogle bestemte holdninger på baggrund af viden, opvækst, alder, livssituation osv. Disse politiske holdninger skærpes eller svækkes i en åben dialog med andre. Ifølge nu-

dansk ordbog kan man tage aktiv del i politik, eller man kan føre en klog politik, men politik er ikke regler. En politisk proces kan føre frem til nogle regler, men for mig er politik noget dynamisk.

Hvor meget røg, hvor meget spiritus og hvor meget fedt må der indtages på en højskole? Er det en afgørelse, som skal indgå i det demokratiske »spil«? Er det en del af den demokratiske dannelse? Eller er det noget, som skolen har meldt klart ud på forhånd? Mange forventer, som vores nye kollega, at der er nogle klare, ufravigelige regler, som skal overholdes: »Der må ikke ryges på skolens område, indtagelse af øl begrænses til to lørdag aften.« Sådan – ikke mere diskussion om det – og så kan vi gå over til at beskæftige os med det, som demokrati handler om.

For den, der har oplevet det kick og den følelse af vellyst, som tobak kan give, er det utroligt, at et så glædesskabende og stimulerende stof ikke må indtages i det offentlige rum. Vi har også elever, som på grund af progredierende lidelser ikke har mange andre glæder tilbage, end dem som kommer ud af en cigaret. Også mennesker der trækker vejret med en respirator. Kulde tåler de ikke, så det med at ryge ude, er en illusion. Er

det et brugbart argument? Skal rygerne have lov til at være her?

Den, der af en læge har fået en barsk diagnose, som afkorter livet betydeligt, og som kan henregnes til den påvirkning, som passiv rygning medfører, vil have al rygning forbudt. Folketinget har drøftet fremsættelse af et lovforslag om totalt forbud mod rygning i restaurationslokaler. En klar og entydig lov er det ikke blevet til, selvom 10 tjenere med dødelige lungelidelser efter passiv rygning på arbejdspladsen blev hevet ind i debatten.

Fedt og alkohol skader ikke andre, det gør tobak. Et argument jeg aldrig helt har forstået. Hvis nogen på grund af indtagelse af for meget alkohol er ude af stand til at bidrage til den fælles husholdning eller direkte belaster sin familie eller sundhedssystemet, skader det den store fælles kasse – altså den enkelte borgers økonomiske frihed. De ædruelige skal arbejde mere af hensyn til drukkenbolten, og de skal betale til et sundhedssystem, som bliver belastet af drukkenboltene. Sådan er det altså også med de overvægtige. De begrænser samfundets frihed. De bruger af de fælles penge. Alkoholikerne og de fede er lige så korrupte som de rygende.

Banen er kridtet op. Hvert elevholds drøftelse af og demokratiske ret til at beslutte, hvordan adfærd med skadelige stoffer skal reguleres, er efter min mening en rigtig øvelse i demokratisk dannelse. »Politik er det muliges kunst.« At forstå det muliges kunst er at forstå demokratiets kerne. Alle skal tilgodeses. Det er ikke kun den rene fornuft, der råder – også følelser for mad, vin og en god cigar er med i den politiske beslutning. Derfor bliver det bøvlet og besværligt, men for mig er det ægte demokrati – demokratisk dannelse om man vil og et værn mod korrupsion.

Alle ønskes en glædelig jul og et helsebringende nytår.

Ole Lauth
forstander

Årets gang

Januar

Søndag den 4. januar starter vi det nye skoleår med 115 forventningsfulde elever. Vi kører igen fælles introduktion for alle elever, så programmet bærer præg af, at brugere og hjælpere engang imellem skal arbejde for sig selv. Søndag aften starter vi fælles med at lege, Ole byder velkommen og vi synger fra højskolesangbogen. Introduktionsforløbet byder på mange forskellige aktiviteter, og mens hjælpere og brugere gennemgår lovstof, vagtplaner, lærer om løfteteknik laver andre nytårstaler, som vises på video senere på ugen. Alle hører foredrag om »Sex og handicap« og alle er også i biografen for at se »Elsker dig for evigt«. I bordgrupperne arbejdes der med assertion efter oplæg fra Annemarie og Iben.

Festen fredag aften

har overskriften »Egmont Zoo«, hvor bordgrupperne er klædt ud som forskellige dyr, og lærerne morer sig meget med at være dyrepassere og dele mad ud. Der skal vælges linier og modulfag, og det er altid spændende hvordan eleverne fordeler sig. Desværre bliver International linie ikke til noget, og det

var selvfølgelig svært, for de få som havde valgt den. Lone Hertz slutter introduktionsforløbet af med sit foredrag om »Tomas – en dreng du ikke kan nå«.

Så starter hverdagen med fag og linier, som den i store træk vil forme sig de næste mange uger. I fællestimerne holder Hanne Steensgaard foredrag om »Jagten på lysten«, Bjarne Nielsen Brovst om »Grundtvigs familie«. Her fra huset bidrager Poul Erik Fink med menneskekloning, Inge Johnsen med en sangtime, Peder Nielsen med Pædagogik i den tredje verden og måneden slutes af med en højskoleaften. Vi forbereder eleverne på temaugen i februar og der vælges rejsemål til studieturen, som kommer i marts måned.

I personalegruppen forbereder vi os på GRUS (gruppeudviklingssamtaler), som delvis skal erstatte medarbejderudviklingssamtaler. Vi har ansat 2 konsulenter, som med udgangspunkt i vores egne forslag, skal lave et program, som kan fremme samarbejdet medarbejderne og afdelingerne imellem. Rammen er 1 døgn i Ole og Annies sommerhus, hvor vi dels skal lave noget praktisk sammen, dels skal diskutere Egmont Højskolens værdigrundlag. De 4 grupper er sammensat, så der på hvert hold er repræsentanter fra alle afdelinger. Der er selvfølgelig stor spænding omkring første tur, men alle kommer dog lettede tilbage og har haft en god oplevelse og fortæller resten, at de bare skal glæde sig.

Februar

Vi starter februar med foredrag om myndighed v. Erling Andersen, Annemarie Buur fortæller om »At hjælpe mennesker«, men ellers bliver mange fællestimer brugt til at forberede og vælge til den kommende temauge om karneval. Der bliver dog tid til en aften med Georg Metz's foredrag »Medier og fortælling« og Steen Dohn laver oplæg om kortfilm. Annie fylder 60 år og inviterer alle til åbent hus på selve dagen. En gruppe elever og hjælpelærere spiller fodbold mod HMI.

Efter en forlænget weekend starter karnevalsugen, hvor eleverne om formiddagene skal arbejde i forskellige karnevalsgrupper: Rio-samba, Gay-parade, dansk fastelavn, de dødes dag, asiatisk optog og så har vi lavet en cafe-gruppe, som skal hygge om os alle. Om eftermiddagene er der forskellige workshops: Samba, masker, karnevalshistorie, elektronisk musik, jonglering og ansigtsmaling. Ugen kulminerer lørdag med et gigantisk show, hvor vi om eftermiddagen slår katten af tønden og leger i hallen. Efter aftensmaden fremlægger de andre grupper, og vi bliver vidne til mange opfindsomme, flotte og rørende indslag. Herefter er der selvfølgelig fest til den lyse morgen. Traditionen tro kommer de lokale fa-

stelavnssoldater om søndagen og synger for eleverne i spisesalen.

Der er licitation på den nye værelsesfløj, og det er lidt dyrere end oprindeligt, men det kan vist justeres. Den kære gamle blå varevogn forsvinder, men dukker op nogle dage senere inde i Odder, selvfølgelig med en tom tank men ellers ok. Mysteriet er aldrig blevet løst. Højskolerne er blevet pålagt at lave vejledning for eleverne og her i huset er vi startet på diskussionerne om, hvordan vi skal tilrettelægge det her. Ole og nogle af lærerne følger med i højskoleforeningens initiativer og forsøg og inden forårsholdet slutter, skal vi have lavet vores strategi her i huset. Personalet arbejder videre med GRUS og endnu 1 gruppe er af sted. En ny brugerklub ser dagens lys på en generalforsamling her på højskolen sidst på månenden, »Landsorganisationen for modtagere af personlig og praktisk hjælp« (www.lpph.dk). Februars fællestimer sluttes af med Det fortællende teater og Peter Rasmussen, som fortæller om kommunikation.

Dette års første Coach the Coaches løber af stablen. Poul Erik og Hans Otto forbereder det store rollespil »Slaget om Santa Marina«, som afholdes i næste måned.

Konfliktløsning på højskolen

– af Hans Otto Lunde og Poul Erik Fink, højskolelærere

Egmont Højskolen deltog i foråret 2004 sammen med andre højskoler i et slags projekt, der havde konflikter og konfliktløsning som tema. Der blev undervist på højskolerne i dette tema med udgangspunkt i den langvarige konflikt i mellemøsten omkring Israel og oprettelsen af en palæstiensisk stat samt den transatlantiske uoverensstemmelse mellem USA og en del europæiske lande, der har sin rod i krigen mod terror og specielt krigen i Irak.

Der blev afholdt et stort debat-møde på Brandbjerg Højskole, hvor der deltog elever og lærere fra de involverede højskoler samt eksperter og politikere. Derudover blev der på hver deltagende højskole gennemført et stort rollespil med navnet »Slaget om Santa Marina«.

På Egmont Højskolen gennemførte vi også dette store rollespil, der startede efter morgenmaden torsdag d. 11 marts. Spillet sluttede med stort besvær kl. 01:30 den følgende morgen.

Indholdet i spillet var en fiktiv konflikt på en lille ø i Middelhavet. Øen havde forskellige befolkningsgrupper som højlændere, lavlændere, kolonialister og andre, og de havde alle viklet sig ind i en konflikt, der bl.a. drejede sig om en stor central dæmning, men der var også andre og mere dybt-

liggende problemer. Andre lande og interesser blev også indblandet i konflikten, bl.a. FN.

Hver elev blev placeret i en af ovennævnte grupper og fik en speciel rolle tildelt, en rolle der indeholdt nogle karaktertræk samt nogle opgaver, som den pågældende spiller skulle forsøge at gennemføre undervejs i spillet. Der var desuden en spilstyringsgruppe, som skulle forsøge at styre spillets logistik, det tidsmæssige aspekt samt løse eventuelle tvister.

Alle elever deltog og der var blandede reaktioner på hele konstruktionen. Nogen havde svært ved at sætte sig ind i deres rolle, andre syntes, det var helt vildt spændende. Under alle omstændigheder kørte spillet i godt 18 timer, hvorefter det blev afsluttet i spisesalen med en stor afsluttende forhandling, hvor en af hovedkysterne bl.a. var lavlændernes hårdnakkede ståen fast på at have ret til at gennemføre deres traditionelle religiøse menneskeofringer (nedkastning af jomfruer i et vulkankrater). Der var mange andre forhandlingsproblemer, og mange elever deltog med stor ihærdighed og dygtighed.

Næste formiddag blev spillet evalueret og de fleste syntes, det havde været både sjovt og lærerigt.

»Kampen om Santa Marina« er udviklet af Zentropa Interaction for højskolerne i Danmark.

Marts

Der er nu kun 14 dage til alle skal på studietur og rejsefeberen er begyndt at melde sig. Der arbejdes med forberedelse af turerne i undervisningstiden. Ole fortæller om vejledning i fællestimerne og Teknologi- og Kulturforeningen står for et Åbent Hus-arrangement, hvor skovfoged Kai Boisen er oplægsholder.

FUTH (Foreningen U-landshjælp Til Handicappede) arrangerer en fest på skolen, for at samle penge ind til deres aktiviteter (se deres hjemmeside på futh.egmont-hs.dk).

Jan Simmen, arkæolog og journalist kommer og fortæller om vikingetiden og middelalderen. Vi bruger et døgn på rollespillet »Slaget om Santa Marina«.

Vi afholder den årlige sammenkomst med personale og Egmont Højskolens og HSCs bestyrelser. Dagen efter er der igen fest, og denne gang for alle de frivillige hjælpere, som gør et stort stykke arbejde under elevstævnet. I den eleverne rejser af sted, skal der vælges nye mo-

dulfag, så holdene er klar, når eleverne vender tilbage. Peter Borberg holder foredrag om humor og Storm P. og Dansk Ungdoms Fællesråd besøger os sammen med en række ungdomspolitikere, for at diskutere det kommende EU-valg.

Studietursgrupperne begynder at forlade skolen. Først en gruppe til Tunesien, så en busfuld til Rumænien, herefter en stor gruppe til Italien og Barcelona og som rosinen i pølseenden drager en mindre gruppe til Japan.

Egmont Højskolen på besøg i Craiova

»Vi vidste godt, at det ville blive anstrengende, men vi ville altså opleve noget andet end det sædvanlige«

– af Lise From

25 højskoleelever og 3 lærere fra Egmont højskolen havde lyst til at stifte bekendtskab med de vilkår, som unge fysisk handicappede i Rumænien lever under. Det blev en stor og god oplevelse for deltagerne, men også oplevelser der gav stof til eftertanke.

Turen blev efter gruppens ønske tilrettelagt således, at gruppen i bus (af økonomiske grunde) kørte til Rumænien via Prag og Budapest og hjem via Wien med arrangementer i disse byer, hvor gruppen i øvrigt overnattede.

Turen blev på denne måde en »tour d'Europe«, der gav mulighed for at opleve et Europa i forandring.

Det Europæiske Hus stod med ansvar for tilrettelæggelse og afvikling af programmet i Rumænien i dagene 23. marts – 1. april 2004.

At tilrettelægge et ugelangt program i Rumænien for en gruppe unge mennesker med større eller mindre fysiske funktionsnedsættelser, hvoraf 4

var i kørestol kræver kendskab til rumænske forhold og (måske især) kendskab til de krav, der stilles til den fysiske tilgængelighed.

Gader og veje er blevet betydeligt bedre igennem de senere år, men det er fortsat særdeles vanskeligt for personer, der har en fysisk funktionsnedsættelse og især for kørestolsbrugere at bevæge sig rundt i de rumænske byer. Der er trapper og (høje) kantsten og de fleste steder også store huller i vejbelægningen.

Det Europæiske Hus har gennem sit arbejde i Rumænien i mange år fået et godt kendskab til forholdene, hvorfor det også lykkedes at gennemføre det planlagte program til trods for mange fysiske udfordringer (forhindringer?). Det vakte lige stor opsigt, hver gang gruppen skulle ud og ind

ad bussen – så mange i kørestol og dårligt gående, der skulle ud og ind i en bus, var ikke et dagligt syn.

Hotellerne, der var betegnet som værende fysisk tilgængelige for handicappede, var knapt så tilgængelige, som rumænerne troede. Fx var der – til trods for elevator – altid nogle trapper, der skulle forceres, og badeværelserne var som regel forsynet med bruseniche med høj kant, så vandet ikke skulle løbe ud på gulvet, ligesom der heller ikke var støttegreb i brusenichen eller ved toiletet.

Offentlige toiletter i Rumænien er generelt heller ikke nogen spøg, når man er en forvænt dansker, men det bliver dyb alvor, når der er tale om mennesker med et fysisk handicap.

Men som et par af de unge piger, der sad i kørestol, sagde: *»Vi vidste godt, at det ville blive anstrengende, men vi ville altså opleve noget andet end det sædvanlige«*. Flot sagt af de to piger.

Fra Danmark deltog Claudia Rasmussen, der er dansk gift, født i Rumænien og dermed behersker både dansk og rumænsk, samt foreningens kasserer Lise From. Som guide i Rumænien deltog fra Det Europæiske Hus i Craiova/Rumænien læge dr. Ioan Avramoiu, der har et indgående kendskab til Rumæniens historie..

Programmet var centreret om byerne Baile Herculane, Craiova, Calafat (i den vestlige del af Rumænien), Bucharest (hovedstad) og Deva (nord for Transsylvanien).

Vi fra Det Europæiske Hus mødtes tirsdag den 23. april med gruppen, der med ca. 5 timers forsinkelse nåede grænsebyen Nadlac ved grænseovergangen fra Ungarn omkr. 15-tiden, og sent på aftenen nåede vi frem til hotellet i Baile Herculane.

Baile Herculane er en gammel bjergby i den sydvestlige del af Transsylvanien. Byen, der siges at have fået navn efter Herkules, fordi han efter en kamp kom dertil for at blive helbredt for sine sår, er kendt for sine termiske bade, hvoraf nogle stammer fra romer-tiden. Et godt sted at hvile for gruppen efter en anstrengende tur gennem Europa. Byrundturen i Baile Herculane gav mulighed for at se de mange gamle kur-hoteller og drikke af det helsebringende kildevand (smager af svovl), der kommer fra de underjordiske kilder. På vejen højere op i bjergene til et stort kraftværk så vi flere steder dampene fra de underjordiske kilder, og som folk gerne, fordi det er sundt, bader i også om vinteren. I floden Timis, som løber igennem Baile Herculane, så vi også badende. Vandet siges at være godt varmt.

Torsdag den 25. marts kørte vi mod Craiova, der ligger 157 km. syd for Baile Herculane.

Vi ankom til Craiova om eftermiddagen. Craiova er med sine ca. 300.000 indbyggere, hovedby i Dolj amt, og ligger i midten af en region, der hedder Oltenien. Byens historie går tilbage til 1400-tallet.

Efter indkvartering på hotellet blev der aflagt besøg i nogle af DEH's bofællesskaber. Det var absolut besøg, der var til stor gensidig glæde. Et par af de rumænske unge taler noget dansk, nogle andre taler lidt engelsk, en enkelt rumæner og en enkelt dansker kunne til gensidig glæde kommunikere på spansk, og med Lolli som mellemmand blev der spurgt og svaret på mange spørgsmål. For danskerne blev det et indblik i de vilkår og muligheder, som er til rådighed for handicappede unge rumænere.

Fredag den 25. marts om formiddagen blev gruppen modtaget på byens rådhus af borgmesteren. Vi havde fået mange forsikringer om, at den fysiske tilgængelighed til rådhuset var i orden, og der var også lavet en rampe på siden af de mange trapper, der fører op til hovedindgangen. Men ak – desværre var rampen så stejl, at det var umuligt at gøre brug af den. Inde i rådhuset er der også mange trapper, for borgmesteren ville absolut

have, at modtagelsen skulle foregå i byrådssalen for at gøre det festligt. Under hele seancen var der stor pressedækning fra både tv og aviser. Den »uheldige« rampe blev i den ene af aftenens tv-udsendelser brugt af oppositionen.

Frokosten blev indtaget på det ene af de landbrug (Taotomest), som Det Europæiske Hus har været med til at få etableret, og som giver bolig og beskæftigelse for 3-5 (sometider flere) af de unge, der er over den skolepligtige alder, og som på grund af deres handicap ikke har de store muligheder for at få et arbejde på det almindelige arbejdsmarked.

Herefter gik turen til Calafat, en meget smuk by, der ligger ned til Donau ved grænseovergangen til Bulgarien. Også her blev vi modtaget på rådhuset af borgmesteren. Calafat er med i et stort EU-projekt, der bl.a. handler om mindretalspolitik langs Donau. Mange andre områder inddrages i projektet, fx kultur og turisme, fx ved at skaffe indkvarteringsmuligheder på forskellige gårde ude på landet. Iflg. Borgmesteren er infrastrukturen i orden, og man planlægger at bygge bl.a. sommerhuse og idrætsanlæg langs Donau.

Lørdag den 27. marts var der mulighed for lidt shopping, inden vi skulle smage rumænske vine,

der i Dolj-området bliver produceret i et af de tidligere kollektivbrug.

Om eftermiddagen var der planlagt stor fest, hvor danskere og rumænere skulle mødes i festligt lag. I Danmark ville det nok være lidt usædvanligt at starte en fest kl. 14 om eftermiddagen, men den slags spiller ikke nogen rolle for rumænerne. Hovedsagen er, at man er sammen, får noget godt at spise og drikke – og musik, så man kan danse. Og det blev da også et brag af en fest med i alt omkr. 100 deltagere og stor gensynsglæde med de rumænere, som vi havde mødt dagen før. Alle dansede med alle, både kædedans og pardans – og her oplevede i hvert fald to af de rumænske unge handicappede (spastikere), at selv om man sidder krøllet sammen i en kørestol, kan man altså godt komme ud og danse. Den slags er ikke usædvanligt i Danmark, men det er det i Rumænien. Stemningen var helt i top, ligesom der vist også flagrede nogle amoriner i luften. I hvert fald var det svært for et par af de unge danskere at få sagt farvel til et par af de unge rumænere.

Søndag den 28. marts var der afgang til Bucharest, men først skulle vi spise frokost i et andet af DEHs bofællesskaber, Casa Alava, hvor der bor 7 unge. Her var der stor gensynsglæde mellem rumænere og danskere, ligesom flere fra de andre

bofællesskaber var kommet for at sige farvel endnu en gang.

Nogle af disse unge er beskæftiget i det andet landbrug, som DEH har medvirket til at få etableret (Mototi), som vi desværre ikke nåede at besøge til stor skuffelse for dem, der bor og arbejder der. Ud over dette har DEH yderligere det såkaldte Lego-Hus, som vi desværre heller ikke nåede at besøge. I Lego-Huset er der udover landbrug også etableret værksteder og systue. Alt sammen noget, der rummer beskæftigelsesmuligheder for den gruppe af unge, der på grund af deres handicap ikke har de store muligheder på det almindelige arbejdsmarked.

Mandag den 29. marts begyndte med en rundtur i Bucharest til nogle af seværdighederne, fx Ceaucescus palads, som vi fik mulighed for at komme ind og se lidt af.

Derefter var det tid til besøget i regeringens nye sekretariat for handicappede. Gennem de sidste år er der sket store forbedringer på handicapområdet. I hvert amt er der en erhvervsskole, der tilbyder uddannelse specielt til handicappede. Der er projekter i gang i hvert amt, hvor man tilbyder de handicappede 1-værelses lejligheder og beskæftigelse. Mange af projekterne finansieres af Verdensbanken.

Der er vedtaget en lov, der påbyder fysisk tilgængelighed til alle offentlige bygninger, og der vanker bøder hvis tilgængeligheden ikke er i orden. Fx går kørestolsbrugere i den almindelige folkeskole under forudsætning af, at det psykiske er ok, og der er rundt om i administrationen ansat personer med fysisk handicap.

Den rumænske befolkning er på ca. 22,5 mio. mennesker, og antallet af handicappede udgør ca. 1,5 % af befolkningen. Til sammenligning kan nævnes, at man i den vestlige verden regner med, at ca. 8-10% af en befolkning har en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse af så alvorlig karakter, at der er behov for støtteforanstaltninger.

Det er oplysninger, der gør indtryk på de danske deltagere, der efter hvad de har set, ikke helt kan få tingene til at stemme overens. Fx har de hørt om den 17-årige unge pige, der på det seneste er blevet reintegreret med sin biologiske far – en far hun aldrig har kendt eller anede eksisterede. Han er ikke sikker på, at han har råd til, at hun kan fortsætte i skolen. Nu er det nemlig ham, der er forpligtet til at afholde skoleudgifterne. Så længe hun var »forladt«, var det staten, der havde forpligtelsen. De har hørt om børn, der er blevet reintegreret og hjemtaget i den biologiske familie, hvor det i nogle tilfælde ikke går nemt. Dis-

se børn stikker nogen gange af fra familien og ender med at blive gadebørn. Vi har hørt, at der er nogle familier, der udelukkende hjemtager deres barn/børn, fordi de får et beløb til hjælp til etableringen i eget hjem. Vi har også hørt, at lovgivningen giver mulighed for støtte indtil det 24. år, hvis man er under uddannelse. Hvis man »dropper ud« af uddannelsessystemet efter det 16. år, er det slut med støtten, og for den voksne handicappede er de reelle støttemuligheder ringe, bl.a. fordi man er meget afhængig af sin familie.

De danske højskoleelever har igennem det program, som Det Europæiske Hus har planlagt og gennemført med besøget i Rumænien, fået et indtryk af et land med en gammel og broget historie, et land, der er fattigt, der har nogle intentioner (i hvert fald på centralt hold) om at forbedre vilkårene for handicappede – og samtidig har de oplevet, hvor langt der er mellem intentioner og virkelighed.

For Lolli og mig var det en stor oplevelse at være sammen med de 25 højskoleelever, der i denne uge havde oplevet hvor store forandringer, der er i gang i Europa, og hvor langt der er igen i fx Rumænien.

April

Efter veloverståede studieture vender eleverne tilbage til 3 dage med linieundervisning inden påskeferien er en realitet. Efter påske er der nye fag på programmet og i fællestimerne er der sangaften og oplæg om Charles Chaplin. De første studievejledere er blevet ansat og skal på kursus, arrangeret af Højskoleforeningen. Tove Birkvad, tidligere specialundervisningskonsulent i Sønderjyllands amt, holder oplæg for personalet om PAS-test (Pædagogisk Analyse System) af elever.

I fællestimerne fortæller Johannes om rovfugle og Annette Bjerregaard om Frida Kahlo. Jens Jepsen og Uffe Steen kommer en onsdag aften og glæder os med Jazz-musik. Højskolernes Filmfestival holder stiftende generalforsamling her på skolen og senere på året lægger vi hus til den årlige Filmfestival. Et godt initiativ at samarbejde mere med de andre højskoler.

Derudover holder Karen Tomshøj oplæg for eleverne om dannelse, vi diskuterer filmen »Hvem har ret til at få børn?« og Nina Numan holder foredrag om dokumentarfilm-genren.

Maleri af Frida Kahlo

Uffe Steen & Jens Jepsen

Handicapbevægelsen – interesseorganisation eller hyggeklub?

– af Ole Lauth, forstander

De Samvirkende Invalideorganisationer kunne i år fejre deres 70-års jubilæum. Ved jubilæumskonferencen i Odense den 13. november 2004 skulle der gøres status over organisationens indsats siden 1934, og så skulle der naturligvis findes pejlemærker for de kommende år. Stig Langvad havde bedt mig om at give et bud på, hvorvidt DSI's 32 tilknyttede organisationer i fremtiden vil være interesseorganisationer eller hyggeklubber.

Først spørgsmålet: Hvad er en interesseorganisation? I min optik, som det hedder på nydansk, er en interesseorganisation en organisering af mennesker, som har en fælles interesse i et eller flere forhold, som er vigtige for deres liv i forhold til en magtstruktur udenfor dem selv. Det kan være olieproducenter, som via fælles aftaler vil sikre en stabil oliemængde til markedet for at sikre de bedst mulige priser, markedet kan bære. Det kan være købmænd, håndværkere eller bønder, som slutter sig sammen med den fælles interesse at opnå den højeste pris for den vare (arbejdskraft), de sælger.

Interesseorganisationerne opstår som en konsekvens af, at alt reguleres og prissættes på et marked. Arbejdsgiverne slutter sig sammen, og deres interesse er naturligvis at få mest arbejde for færrest penge. Arbejderne slutter sig sammen for at få mest løn for færrest timer. Siden storkonflikten, som endte med septemberforliget i 1899, har man respekteret arbejdsgivernes ret til at lede og fordele arbejdet og arbejderens ret til at organisere sig. Men allerede Louis Pio talte om strejkevåbnet som et tveægget sværd, da man hele tiden skulle have helheden – samfundsinteresserne for øje. Gør din pligt og kræv din ret.

Disse samfundsmæssige eller fælles interesser gør det hele svært. Det så vi f.eks. i Krøniken, hvor Jens Otto Krag i en socialdemokratisk ledet regering ophøjede et mæglingforslag til lov. Det gav ballade. Baggrunden var helheden, det fælles. Arbejdsgiverne skulle have mulighed for at producere på lige konkurrencemæssige vilkår. Interesserne har handlet om og handler stadig om at få flest kroner ud af markedet. Interesser er altså stort set kampen om penge. »Den organisation, som vil sikre mig nogle penge til at skaffe de nødvendige goder, den vil jeg være

medlem af.« Jo mere udviklet samfundet blev, desto mere udviklet blev hele interessebegrebet. Sikring mod tab af løn ved mangel på arbejde, sikring ved sygdom og sikring ved alderdom. Interesseorganisations-begrebet er en del af markedet. Det griber ind i udbud og efterspørgsel.

Det er vel i og for sig logisk nok, at DSI dannes i 1934. I begyndelsen af 1930'erne var konflikterne aftagende, bl.a. på grund af recession og stor arbejdsløshed. Kanslergadesforliget gav startskuddet til K.K. Steinckes socialreform i 1933, hvorefter de værkbrudne invalider, døve, blinde og tunghøre kunne skabe en fælles platform – en interesseorganisation af enkeltorganisationer. De kunne ikke gå ud i en arbejdskamp for rettighe-der. De havde kun få pressionsmidler, men alligevel var der en samfundsmæssig vilje til at høre på krav og indgå i en dialog om forskellige løsninger på handicappolitiske spørgsmål. Steincke og andre havde indset, at sociale ydelser langt hen ad vejen er billigere end politi og fængsler. Sociale ydelser kunne holde ro på bagsmækken, hvorfor det første arbejde blev at sikre ordentlige ydelser.

Ydelsernes størrelse og sammensætning er altafgørende for den enkeltes liv. Ikke uden grund meldte enkeltindivider sig ind i medlems-

organisationerne for at sikre sig selv. Min egen far blev medlem af Vanføreforeningen i 1952, fordi foreningen skulle hjælpe med at skaffe ham en bil på særlige vilkår. Det lykkedes, og senere blev han selv en del af det organisatoriske arbejde. Set fra min nuværende stol er det mere og mere tydeligt, at medlemskab af en af de DSI-tilknyttede organisationer er betinget af egne individuelle problemer med ydelserne.

Det bliver ofte drøftet, om organisationerne direkte skal levere serviceydelser til medlemmerne. Det skal jeg ikke tage stilling til her, men det er klart, at de organisationer, som går ind i en rådgivnings- og sagsbehandlerfunktion, har lettere ved at tiltrække nye medlemmer. Resultater på individplan (enkeltsager) vil i højere grad sikre nye medlemmer end en indsats i forhold til den overordnede politik. Det er muligt, at det ikke er retfærdigt, men det er i hvert fald det, elever på højskolen giver udtryk for.

Når medlemstallene daler, og der er vigende tilgang af nye aktive medlemmer, kan det være vigtigt at undersøge, hvorvidt »vi har sejret ad helvede til«, eller om det, der tilbydes medlemmerne, har deres interesse – både som passive og aktive medlemmer. Den ændrede struktur på det kommunale område og principper for tildeling

af sociale ydelser påvirket fra EU, kan let flytte fokus fra Johnny, Peter og Birgitte, der ikke kan få den hjælperordning og den bolig, de ønsker sig, men direkte interesse for Johnnys, Peters og Birgittes ve og vel, er grundlaget for en interesseorganisation. Al udvikling starter med enkeltsagen.

På Egmont højskolen har vi elever og kursister, som bredt kommer fra de fire organisationer fra DSI (DHF, Muskelsvindsfonden, PTU og Spastikerforeningen), der har plads i skolens bestyrelse. Det kan vi se på de blade, eleverne får. Og de er medlemmer for at få varetaget deres interesser. De ønsker mest og bedst af alt: hjælpemidler, uddannelse, arbejde, bolig, personlig hjælp osv. Når de opdager, at der er stor uensartethed i sagsbehandling af stort set ens sager – at det individuelle skøn slår igennem – vil de have deres interesser tilgodeset. Og det skal en interesseorganisation kunne. Modparten – myndighedsudøverne – har ansvaret for alle forklaringerne om prioritering og udviklede regler, men elevernes ve og vel er interesseorganisationernes opgave, især når forvaltning eller regler er oplagt urimelige. Det er et Sisyfosarbejde, som er grundlaget for fremtidige medlemmer.

Det andet begreb, jeg er blevet bedt om at holde mig til, er hyggeklub. En klub, hvor man hygger sig. Hvad er hygge? Tjæ, alle, som har skullet forklaret udlændinge dette underlige ord, har været ude i problemer. Det er dansk og det er både kulturbåret, egnsbåret og individorienteret.

Når Stig beder mig om at holde oplæg om det der hygge, må det være, fordi man også tilskriver højskolen en vis indflydelse på både interessebegrebet forstået som økonomisk magt og hygge som en del af det folkelige fællesskab. Der findes sociologiske skoler, som tilskriver hyggebegrebet forandringer, som skete i 1800 tallet, beskrevet hos Grundtvig, H.C. Andersen m.fl. Det skal jeg ikke komme ind på her.

I min barndom husker jeg hygge som træls. Jeg ville helst være henne på skolen sammen med eleverne. Der kunne man spille kort, skak, bordtennis og meget mere. Min far ville helst fordybe sig i tykke bøger, men min mor ville have, at vi skulle hygge os. Vi skulle sidde sammen om et bord med et eller andet, der kunne puttes i munden, og så skulle der tændes stearinlys, og så skulle vi hygge os. Der var dømt krise. En kvinde, som havde sin egen drøm om fællesskab og to drenge, som hellere ville noget andet. Det

gik som regel helt galt, hvis ikke der kom et spil, noget oplæsning eller sang på programmet. Senere fik vi husalteret (TV), og så kunne vi hygge os ved at se fjernsyn, så var vi fri for at tale sammen.

Jeg har hele min barndom deltaget i »hygge« i Vanføreforeningen. Hvert år blev der holdt stiftelsesfester. Det var lokalforeningernes årlige fødselsdag, der blev fejret. Da det sommetider kunne knibe lidt med at skaffe deltagere nok, blev højskolen – alle lærerne og eleverne – inviteret med. Sådan en 80-90 mennesker kunne jo nok fylde i en halvtom sal på centralhotellet i Herning, Silkeborg, Randers eller Århus.

Hyggen bestod i, at vi fik en trereters menu, noget underholdning og en eller flere taler – som regel fra en borgmester og en tillidsmand. Så kom den lokale tryllekunstner, og så var der amerikansk lotteri – og når det hele var slut, var der bal bagefter. Jeg må tilstå, at det er det samme koncept, vi bruger når vi har elevstævne, og utroligt mange tidligere elever deltager hvert år. Er det hygge? Er banko, er kortspil, er samling om fortælling hygge? Det er et svært begreb at håndtere, men hygge er altså noget andet end det forpligtende fællesskab.

Grundtvig og Kold taler om at oplive og oplyse. Uden oplivelse ingen oplysning. Og det er sandt, at der skal en frigørelse til, som ligger ud over det faglige og interessebetingede. Men hygge – det tvangfri samvær – kan vi ikke klare hele tiden, der skal noget mere til, som relateres til magtstrukturerne i samfundet.

Jeg tror på interesseorganisationer, som har hyggen med som en del af sine ydelser til medlemmerne. Jeg vil foretrække, at man taler om kulturelle og fornøjelige arrangementer. Kurser, udflugter, rejser, fester – det der på moderne sprog kaldes events. – alle aktiviteter, som styrker sammenhold og fællesskabsfølelse, *da det kun er gennem fællesskab, at det enkelte individ får identitet.*

»Spis så den mikrofon«

Maj

Med maj kom foråret og varmen til Egmont Højskolen. Friluftslinien tog på sejladsstur, og de andre linier knoklede med hver deres arbejdsområde. Vi begyndte på at skrive en projektansøgning til EUs Equal-program, som omhandlede relationen mellem bruger og hjælper, når brugeren er på arbejdsmarkedet. En ansøgning vi senere fik afslag på. Fredag den 14. maj var hele Danmark på den anden ende, det gjaldt også Egmont Højskolen. I spisesalen blev der sat storskærm op, og der blev dækket festligt op til bryllupsmiddag. Alle royalisterne kunne få styret deres lyst og følge det lykkelige brudepar, Mary og Frederik, gennem dagen. Køkkenet havde gjort meget ud af at lave en bryllupsmenu så tæt som muligt på den menu, som gæsterne til brylluppet fik. Det blev en festlig dag for eleverne. Onsdag den 19. maj kunne vi holde rejsegilde på den nye elevfløj, som meget hurtigt er blevet døbt »Skovfløjen«. Den 25. maj kunne Flexlinien slå dørene op til Te-huset, som de havde gjort sommerklar.

Coach the Coaches

– af Søren Ingvardsen

Egmont Højskolen har i samarbejde med Handicapidrættens Videnscenter, ADHD-foreningen og Huset Venture lavet og afholdt kurserne Coach the Coaches.

Planlægningen af kurserne startede i foråret 2003, og det første kursus blev afholdt i oktober 2003.

Kurserne henvender sig til personer, der på en eller anden måde arbejder med at få personer med handicap ud på arbejdsmarkedet. Det kan være personer, der er født med et handicap eller personer, der har været ude for en ulykke, f.eks. arbejds- eller trafikulykke, og nu er blevet senhandicappede.

Idéen til kurserne opstod ud fra en erkendelse af, at der rundt i landet findes mange personer, der under en eller anden form arbejder med mennesker med handicap og deres muligheder for at fungere på eller vende tilbage til arbejdsmarkedet. Det har aldrig været prøvet at samle disse mennesker, således at de kan udveksle erfaringer, lære af hinanden og eventuelt danne et netværk for en videre udvikling.

Filosofien har hele tiden været, at de personer, der skulle deltage på kurserne, er personer,

som man på forhånd vidste, ville være interesserede og samtidig kunne bidrage til det fælles udbytte af kurserne. Personerne er derfor blevet »håndplukket« og er kommet på kurserne på grund af en direkte og personlig henvendelse og indbydelse.

Denne fremgangsmåde har også gjort, at der er en meget forskellig sammensætning af deltagerne på kurserne. Det er personer fra den offentlige sektor, fra foreninger og private tiltag.

Som opfølgning og afslutning på kursusforløbene planlægges det at afholde en konference i foråret 2006, hvor der skal sættes fokus på de problemer, der er blevet synliggjort gennem afviklingen af kurserne og ikke mindst fokus på de muligheder, der er for at gøre indsatsen bedre.

Juni

Den 2. juni inviterede Egmont Højskolen elever fra andre højskoler i nærheden til Film Festival. Det blev en dag, hvor der trods varmen blev set mange korte film i lillesalen. Den første weekend i juni var der bliveweekend for eleverne. Bliveweekenden blev kombineret med en forældredag, hvor forældrene fik lejlighed til at følge med i et liniefag. Lørdag den 5. juni var samtidig Grundlovsdag, hvor Egmont Højskolen traditionen tro, var vært for grundlovsmøde. Talerne i år var biskop for Århus stift, Kjeld Holm, folketingsmedlem for enhedslisten, Keld Albrechsen og forhenværende amtsborgmester og formand for Hou Søsportcenter Ib Frederiksen. Vi havde bedt de tre talere om at forholde sig til den nuværende situation og at komme med et bud på, hvordan grundloven kan sikre demokratiet i fremtiden. Hver for sig kom de med et bud på, hvordan grundloven på ene og samme tid kan bevares og alligevel videreudvikles. Kjeld Holm pegede på, at det var værd at overveje, om det er på tide at skrive menneskerettighederne ind i den danske grundlov. Han pegede på, at den danske regering lige har deltaget i en krig, hvor menneskerettighederne ikke blev overholdt. Det mener han er betænkeligt. Keld Albrechsen talte om nærdemokratiet, som han mener er i fare, hvis der bliver færre kommuner. Han opfordrede regeringen til, at den tager den tid, der er brug

for, før folkettinget skal tage stilling til en ny kommunalstruktur. Endelig talte Ib Frederiksen om den forbedring, amterne havde betydet for mennesker med svære handicap. Ib Frederiksen frygtede, at forholdene kan forværres, hvis amterne ikke længere skal tage sig af den gruppe medborgere. Det var tre spændende taler med meget stof til eftertanke. Grundlovsmødet sluttede af med, at et hold tidligere elever spillede fodbold med højskolens nuværende elever. Desværre må vi erkende, at de tidligere elever var stærkest og vandt kampen 4-3. Så kom sandhedens time, og højskoleopholdet var ved at være slut for forårseleverne. I outro-ugen blev der traditionen tro holdt fagenes fest, hvor linierne havde mulighed for at vise, hvad de har arbejdet med i foråret. Idrætslinien havde planlagt en hel idrætsdag, hvor bordgrupperne kæmpede mod hinanden. Torsdag den 14. blev den store afskedsfest holdt, hvor vi bl.a. sagde et bevæget farvel til Annette Bjerregaard efter 32 års tro tjeneste samt den obligatoriske lærerunderholdning. De sidste krampetrækninger kom ud på dansegulvet, før det blev tid til den store afsked om fredagen.

Der blev stille på Egmont Højskolen. I ugen efter var det tid for pedellerne til at lave små reparationer og at svinge malerpenslerne. Lærene holdt planlægningsmøder og gjorde sig klar til sommerkurserne.

Højskolernes Filmfestival

– af Kasper Mortensen, højskolelærer

Onsdag den 2. juni blev den tredje udgave af Højskolernes Filmfestival afholdt på Egmont Højskolen.

De to foregående år er festivalen blevet afholdt på Askov Højskole, og begge gange har Egmont Højskolen været repræsenteret med flere deltagende film. Endnu har vi ikke vundet nogen rigtige priser, men i 2002 – filmfestivalens første år fik vi en hædrende omtale for bl.a. originalitet og idé-rigdom i musikvideo'en »Dyt i Bamsen«.

Idéen bag Højskolernes Filmfestival

Tanken med en filmfestival for højskoleelever var (og er) at opkvalificere undervisningen i filmproduktion på landets højskoler. Når eleverne har det mål, at den film, de laver, skal deltage i en konkurrence, skabes der pludselig nogle helt andre rammer for filmproduktions-arbejdet: filmen bliver nu ikke bare lavet for at underholde de nærmeste højskole-kammerater, men den skal faktisk være »bred« nok til at vise frem for andre, og den skal derudover bedømmes af en jury. Disse omstændigheder alene gør, at både film og undervisning bliver markant bedre.

Lidt historie

Højskolernes Filmfestival opstod som nævnt i 2002 og startede på initiativ af Steen Dohn, der dengang rundsendte en e-mail til film-producerende højskoler og spurgte, om andre ville være med til at stable en filmfestival for højskoleelever på benene.

Energiske filmlærere fra 7 højskoler reagerede, og i løbet af foråret 2002 blev den første Højskolernes Filmfestival planlagt.

Første skridt var naturligvis at få økonomien til at hænge sammen, og her blev vi hjulpet godt på vej af FFD's udviklingsfond, der bevilgede penge til projektet. Herudover var der mange andre ting, der skulle ordnes – fx at finde folk til juryen samt alt det praktiske omkring selve afviklingen af festivalen. Endelig var det jo også vigtigt med nogle deltagere, så der var også gang i en del opsøgende PR-arbejde.

Tingene gik over al forventning, og da festivalen blev afholdt på Askov Højskole i juni måned, deltog 10 højskoler med i alt 35 film! Festivalen havde dermed fået en flot debut, og i initiativgruppen vidste vi, at en tradition var født.

Året efter var der igen filmfestival på Askov Højskole. Højskoleelever fra nær og fjern strømmede til. Igen blev det et glimrende arrange-

ment, som både filmlærere og filmelever fik stort udbytte af: det er fantastisk givende at se hinandens produkter og få et par kommentarer med på vejen fra juryen, der alle år har været sammensat af professionelle folk fra filmbranchen og universitets-verdenen.

Det største problem ved afholdelsen af festivalen har hele tiden været økonomien. Derfor besluttede initiativgruppen bag festivalen, i 2004 at stifte en forening til at stå for afviklingen af Højskolernes Filmfestival. På denne måde sikres økonomien gennem medlemskontingent, ligesom adgang til fonde og andre støttemidler (forhåbentligt) bliver lettere.

Med foreningen i ryggen gik vi således i gang med at planlægge Højskolernes Filmfestival 2004 på Egmont Højskolen.

Forberedelser til 2004-udgaven af Højskolernes Filmfestival

I år var vi så på hjemmebane, hvilket jo bl.a. gav mulighed for, at alle Egmont-elever kunne deltage i arrangementet og se film lavet af højskole-elever fra hele landet.

I ugerne op til festivalen var Medielinien involveret i forberedelserne. Dels var der jo nogle, der lavede film til konkurrencen men også de,

der arbejdede med andet end film fik opgaver i forbindelse med filmfestivalen.

Nogle lavede udsmykning med film-indhold – guirlander af filmstrimler og filmplakater som borddug, mens andre lavede plakater, programmer og skilte. Sidst men ikke mindst var 3 elever med til at lave en vignette, der i bedste Oscar-stil, blev vist som optakt til hver af de 10 priser, der skulle uddeles. Vignetten bestod dels af videomateriale, dels af 3d-animation, og det var en stor og god udfordring for de, der var med. Den flotte vignette, der kan ses på skolens hjemmeside, skabte stor jubel om aftenen.

4 framegrabs fra vignetten

And the winner is...

Selve dagen, onsdag den 2. juni stod i Filmfestivalens tegn. Om formiddagen gjorde Medielinien og andre elever klar til det store rykind af højskoleelever fra det ganske land.

Efter frokost gik alle i Hallen, hvor filmforevisningen fandt sted. Juryen, der i år bestod af Richard Raskin (jury-formand), Phie Ambo, Poul Malmkjær og Nikolaj Peyk, havde fået deres eget bord, så de undervejs kunne notere og udveksle de første meninger og kommentarer til hinanden.

Selvom kun 6 skoler deltog i årets festival, var der film nok til, at hele eftermiddagen gik med film-betragtning, -bifald og -beundring.

Da alle film var blevet vist, gik Juryen afsides for at votere, og efter aftenens festmiddag samledes vi i Lillesalen, hvor prisuddelingen skulle foregå.

Dette var naturligvis kulminationen på dagens – og på sin vis også årets – arbejde, og stemningen i salen var fantastisk, med store bifald, takketal, blomster, præmier, og hvad der ellers hører sig til ved en prisuddeling.

Efter at den officielle del af arrangementet var vel overstået, stillede jury-medlemmerne sig til rådighed for spørgsmål og diskussion af de film,

vi sammen havde set. Mange benyttede sig af det, og fik lidt flere ord med på vejen til deres videre film-arbejde.

Andre snakkede film med hinanden, og ellers var der almindelig feststemning – bl.a. var der jo en del vindere, der skulle dele champagne...

Og nej, vi var ikke blandt dem, der fik pris og champagne, men til gengæld fik vi igen en hæderende omtale – denne gang for årets hit: »Rejse-musikvideo«, der var et produkt af et samarbejde mellem Musik og Medie.

Næste år

Højskolernes Filmfestival 2004 forløb glimrende på Egmont Højskolen. Vi fik stor ros for arrangementet af både juryen, samt elever og lærere fra de øvrige deltagende skoler.

Selv synes vi, at det var en virkelig sjov og god opgave, der affødte meget god undervisning og gode aktiviteter på Medielinien.

Dette er også grunden til, at vi har sagt ja til at arrangere »Højskolernes Filmfestival 2005«. Derfor: sæt bare kryds i kalenderen – det sker onsdag den 8. juni 2005!

Følg i øvrigt med på foreningens hjemmeside: www.filmpris.dk

Juli

Så kom sommeren til Egmont Højskolen. Sommer på Egmont Højskolen, betyder korte kurser. I samarbejde med Dansk Handicap Idræts Forbund, Muskelsvindfonden, Dansk Handicap Forbund, Ungdomskredsen, Elevforeningen, Ryk og PTU blev der holdt kurser. Der blev dyrket idræt, sejlet, hørt en mængde foredrag, lavet kunst og glas, samt mange andre ting, der gav kursisterne et aktiv og meningsfyldt ophold. For Egmont Højskolen var det et gensyn med gamle elever og med venner af huset. Men der kommer også mennesker på sommerkurserne, der møder Egmont Højskolen for første gang. Det var en aktiv måned, hvor mange mennesker udfylder skolens rammer på en intens måde.

Den Sociale Tolkeformidling

Hvad er Den Sociale Tolkeformidling for noget? Hvem kan få glæde af dette tilbud?

– af *Ida Vestergaard Klattrup*

Den Sociale Tolkeformidling startede som et tilbud til alle hørehæmmede, døvblinde og døve i 1999 som en prøve, der skulle køre i tre år. Om tilbudet derefter skulle fortsætte afhang af, hvor mange der i de tre år havde brugt det. Man skal bare søge om at få bevilget den form for tolkning, som man har brug for. Det er nok at skrive et almindeligt brev til en mand i Horsens, som meget hurtigt svarer tilbage, om bevillingen er kommet i hus eller ej. Er svaret positivt, sender han straks bevillingen til dig og til LBH-sekretariatet i København, og fra den dato kan der søges om tolkebistand til faktisk alt, hvad man ønsker at være med i. Personligt bruger jeg skrivefolk og har fået meget større indhold i livet via ordningen. Jeg bruger den til møder i f.eks. boligselskabet, hvorigennem jeg har min bolig, men hvor jeg fra 1999 var totalt isoleret, fordi jeg ikke kunne høre et ord af alt det, der blev snakket om. Nu går jeg også tit til foredrag, til fester og har også

brugt tolk på VUC i Herning.

Ja sågar på kunststillinger, hvor kunstneren fortæller om sit spændende arbejde, har jeg nu altid glæde af skrivefolk, selv om det er lidt besværligt, fordi tolken skal flytte apparatet flere gange, så jeg både kan se teksten og billedet samtidig, men det går altid fint, fordi tolkene er positive, ja, ligefrem ivrige efter at klare opgaverne godt, så jeg ikke føler mig udenfor, som jeg gjorde før.

Glædeligt er det, at der gennem de tre forsøgsår har været så stor søgning til projektet, at det af folkettinget og regeringen blev lavet permanent og kom med på finansloven.

Det er noget, som vi har forsøgt at få godkendt i mange, mange år, så vi jublede naturligvis alle, da det skete, for det var en landvinding så stor for os med høretab, at vi næsten ikke har ord for det. TÆNK: At hver af os nu bare kan tilmelde os en foredragsserie, gå til en familiefest, eller hvad vi får lyst til, ligesom hørende altid har

kunnet gøre, for nu ved vi, at vi kan være med til det hele. Hurra for det.

Naturligvis bliver vi ved med at være hørehandicappede med mange begrænsninger, men nu kan vi altså deltage i de mange kulturelle aktiviteter og kan bagefter diskutere det, der er foregået, næsten på samme måde som vores hørende medmennesker. Det gør livet så usigelig rigt og jublende skønt.

Jeg giver her adresserne til de involverede mennesker, som I skal kontakte, hvis I har et hørehandicap og gerne vil ud af den sociale isolation, som det kan give. I er også velkomne til at kontakte mig, hvis I har brug for min hjælp. **Det**

gælder jo om at stå last og brast i denne, for os, meget vigtige sag.

LBH Tolkerforvaltningen
Kløverprisvej 10B, 1, 2650 Hvidovre

Det Sociale Tolkeprojekt IDHA
Holmboes Alle 2, 8700 Horsens

Hilsen og god fornøjelse med brug af denne ordning.

Ida Vestergaard Klattrup
Blomstertoften 40, 7400 Herning

August

Søndag den 8. august kom de nye efterårselever. Egmont Højskolen kunne tage imod 133 nye højskoleelever. De nye elever indtog skolen med storm og gjorde hurtigt skolen til deres skole. Det var dejligt at opleve, at et nyt elevhold formår at udfylde de rammer, som skolen giver, og samtidig gøre den til helt sin egen skole. Som noget nyt er der nedsat et elevparlament, som består af en repræsentant fra hver bordgruppe. Elevparlamentet kan tage problemer op, som eleverne oplever i hverdagen. Der deltager to medlemmer fra elevparlamentet i den første del af de ugentlige p-møder. Her kan repræsentanterne komme frem med problemstillinger, som eleverne ser dem. En ny lovgivning pålægger højskolerne at give eleverne studie- og erhvervsvejledning. I lærergruppen drøftede vi, hvordan vi skulle gribe vejledningen an. Vi besluttede, at det er bordgruppelærernes opgave at vejlede de elever, der er i bordgruppen. Samtidig besluttede vi, at lave et vejledningsmodul, hvor alle fagene har med vejledning at gøre. Fredag den 27. august kunne vi indtage de nye værelser i den nye elev-fløj. Vi var blevet lovet, at fløjen ville stå færdig til det nye elevhold, det gjorde den ikke. Eleverne viste stor tålmodighed i de første uger af skole-

året, hvor det var nødvendigt at bo mange på lidt plads. Så det var dejligt, da vi endelig kunne tage de nye værelser i brug.

Astra Tech Games

– af Søren Ingvardsen

En lun sensommerweekend i august lagde Egmont Højskolen bygninger og grund til Astra Tech Games.

Astra Tech Games er en helt ny idé og er et koncept indenfor udfordring og konkurrence for kørestolsbrugere, hvor deltagerne konkurrerer i discipliner, som man normalt ikke ser i handicapidrættens verden.

I stedet for at lade deltagerne konkurrere i gængse discipliner, blev der til dette arrangement udviklet specielle udfordringer, hvor der var lagt vægt på, at det skulle være nytænkning og samtidig grænseoverskridende.

Der blev udviklet en styrkevippe, hvor deltagerne skulle hente sandsække for at få vippen ned, så de til sidst kunne køre over, og den meget specielle armgangs-udfordring var bestemt også med til at »gøre armene lange« på deltagerne.

De 23 deltagere konkurrerede i fire discipliner, hvorefter der blev lagt sammen og divideret, inden den endelige vinder blev fundet. En meget tæt afgørelse, hvor kun 5 point skilte de første tre pladser.

En fantastisk weekend med et rigtig godt arrangement, som allerede er planlagt til at finde sted igen i august måned 2005.

Elevparlamentets årsberetning

– af Mads Emil Beenfeldt, højskoleelev efterår 2004

Kort efter skolestart blev Elevparlamentet nedsat. Fra bordgrupperne samt globalinien valgtes et medlem, der tilsammen dannede en gruppe på otte. Gruppen fik af lærergruppen kort skitseret arbejdsområderne samt hvilke retningslinier, der skulle arbejdes ud fra. Ydermere blev der tildelt 1.500 kr./md. til Elevparlamentets disposition. Endeligt blev en fast ugentlig mødedag aftalt og opgaven kunne påbegyndes.

Først og fremmest skal det siges, at Elevparlamentet er tænkt som et forsøg på at være bindeled mellem eleverne og personalegruppen. Dialogen har selvfølgelig altid været til stede, givet af højskolens natur, men indtrykket er, at der har manglet nogle konkrete elever, som både lærere og andre elever vidste var engagerede i de forskellige tiltag.

Oprindeligt var tanken fra Elevparlamentets side, at formaliteter som referat og mødeindkaldelse skulle laves. Dette blev imidlertid hurtigt droppet, da det viste sig at være ganske unødvendigt. Samtidig fandt ambitionsniveauet sit rigtige leje og vi fik hurtigt stablet et godt samarbejde på benene. Parlamentsmedlemmerne tog de vigtigste forslag og idéer fra bordgruppen med sig til parlamentsmøderne, hvor de blev diskuteret og tilpasset, så de på bedst mulig vis kunne præsenteres til P-mødet, som vi og

så ugentligt har deltaget i. På grund af dette fremmøde har kommunikationen også gået den anden vej.

Overskrifterne/arbejdsområderne for efteråret har været følgende:

- Rygning- hvor, hvornår og om det overhovedet skulle være muligt indenfor?
- TV-stue- hvorhenne, og er den nødvendig?
- Tørreskur til tøj. Er på vej trods Jes' vedholdende forsvar for tørretumbleren.
- Fordeling af det månedlige rådighedsbeløb
- Arrangementer

Opgaver har varieret meget i form og størrelse – der har naturligvis været mange flere end ovenfor – men fælles for dem alle er, at lærerteamet har været meget hjælpsomt og siddet med ved flere parlamentsmøder – Tak for det!

Konklusionen for første halvår må være, at forløbet har fungeret tilfredsstillende og at Elevparlamentet har fundet sin plads mellem lærere og elever. Flere lærere har udtrykt deres »begejstring« over arbejdet, og ingen tvivl skal der være om, at idéen om »Parlamentet« kan videreføres.

Slutteligt må jeg sige, at det har været en fornøjelse at være en del af samarbejdet, hvor vi på elevernes vegne har gjort vores bedste, med en bedre skole og hverdag for øje.

Med håbet om en god og udbytterig fremtid takker Parlamentet lærere og elever for et godt halvår.

September

På efterårsholdet er der tradition for, at eleverne er på en mindre tur et sted i Europa. De sidste år har flere elever sagt, at de syntes, at det var langt at køre for så få dage. Derfor blev det bestemt på et lærermøde i august, at vi ville forsøge at finde et sted i Danmark, hvor hele skolen kunne være. Det lykkedes, og i uge 38 tog alle elever og lærere sammen til spejdercenter Stevninghus i Kliplev. Onsdag den 22. blev der holdt højskoleaften, hvor lærerne udfoldede sig på slap line. Det blev en festlig aften med mange sjove indslag. En gruppe børn fra skolen i Hou lånte Egmont Højskolens hal i nogle dage, hvor de indøvede Ronja Røverdatter som musical. Højskolens elever var med til premieren. Det var tydeligt at se, at der var blevet lagt mange kræfter i musicalen. Onsdag den 29. var der koncert på Egmont Højskolen. Det var Poul Dissing, hans to sønner og Las Nissen, som besøgte skolen. Koncerten var planlagt af Egmont Højskolens Teknologi- og Kulturforening. 400 mennesker fik en fantastisk oplevelse af, hvordan tekst og musik kan spille sammen på en måde, så det i sig selv er en fortælling.

Hele skolen tog på friluftstur

Efterårsholdet plejer at tage på en mindre tur til en by i Europa. I år valgte lærerne at prøve noget nyt. Frem for mange små ture til europæiske byer tog hele højskolen sammen på friluftstur i Sønderjylland.

– af *Michael Pedersen*

Egmont Højskolen har tradition for at rejse. På efterårsholdene har der været tradition for, at skolens elever tog til forskellige steder i Europa. Dette efterår skulle være anderledes.

»Da vi skulle planlægge efteråret, var det en kendt sag, at skolen brugte for mange penge på studieturene. Vores idé om at lave en kanotur endte med, at vi besluttede at lave en friluftstur, hvor alle elever kunne være med«, fortæller lærer Peter Rasmussen, som var en af ankermandene for friluftsturen.

Det viste sig at være svært at finde et spejdercenter, hvor hele skolen kunne være. Der skulle både være plads til 150 mennesker, og samtidig skulle stedet være nogenlunde handicapvenligt. Det lykkedes til sidst at finde spejdercenter Stevninghus ved Kliplev. Den 13. september drog hele Egmont Højskolen til det sønderjydske.

Alle kunne være med

Efterårets studietur var planlagt således, at alt foregik udendørs. Der blev lavet mad over bål, der blev sejlet i kajaker, taget på vandretur og lavet tømmerflåder. Fællesaktiviteterne var med til at ryste eleverne godt sammen.

»Vi forventede, at de aktiviteter vi lavede, ville ryste holdet bedre sammen. Det ville også give bruger-/hjælpergrupperne nogle udfordringer, som vi mente kunne styrke samarbejdet. Jeg har gode erfaringer med friluftsliv og handicap. Det er klart, at man fryser hurtigere, hvis man sidder i kørestol. Så bliver man måske lettere irriteret. Men hvis vi får fortalt eleverne, at oplevelserne med friluftslinien er en enestående chance, som de sandsynligvis kun får på Egmont

Højskolen, så er der næsten aldrig nogen, der bagefter vil sige, det var en dårlig oplevelse. Den, der griber chancen, tror jeg får en god oplevelse« siger Peter Rasmussen.

I løbet af dagene blev der dog og-

så tid til at besøge kulturelle steder i Sønderjylland. Eleverne fik mulighed for at se Gråsten Slot og Dybbøl Mølle. Vekselvirkningen mellem det kulturelle og friluftaktiviteterne betød, at der var noget for en hver smag.

Primitive forhold

Forholdene på spejdercentret var langt fra de handicapforhold, som eleverne er vant til på Egmont Højskolen. For hjælperne betød det, at de havde andre forhold at arbejde under. Det kom bag på en del.

»Både brugerne og hjælperne mente, at faciliteterne på stedet var for dårlige. Jeg tror, det skyldes, at de er vant til Egmont Højskolen, som er et af de bedste steder i forhold til handicapfaciliteter«, siger Peter Rasmussen.

Der var generelt skepsis overfor at tage på friluftstur. Flere elever mente, at de var blevet lovet en udlandstur.

»På evalueringen af studieturen kan vi se, at det lykkedes os at få vendt stemningen. De syntes, at turen og de aktiviteter, vi lavede, var gode. Det overvejende flertal af elever mener, at det var positivt, at alle var på tur sammen. Det lykkedes os at lave nogle aktiviteter, hvor alle følte, at de fik noget ud af at være med. Det er af-

gørende for den sociale oplevelse, at alle føler, at de har haft betydning for turen«, fortæller Peter Rasmussen

Køkkenet var med

Som noget nyt var Egmont Højskolens køkken med på studieturen. De tre medarbejdere, der var med, oplevede, at det var en anden måde at være en del af højskolen på.

»Vi kom ind på eleverne på en anden måde, end når vi er på skolen. Vi havde mere tid til at snakke med folk end ellers. Om aften spiste vi alle sammen«, fortæller køkkenmedarbejderne Winie Kristensen og Pernille Sørensen.

De tre medarbejdere fra køkkenet havde en travl arbejdsuge. Set i bakspejlet mener de, at tre medarbejdere var for lidt, når der skal laves mad til 150 mennesker i fire dage. Selvom det var hårdt, tager de alligevel gerne med på studietur en anden gang

»Det var positivt at være sammen med elever og lærere på en anden måde, end vi ellers er. Det har været en god oplevelse, så vi vil gerne tage med en anden gang«, siger Winie Kristensen.

Oktober

De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI) holdt et ulandskursus på skolen. Egmont Højskolen har til hverdag ulandsproblematikken inde på livet, da vi også i år har elever fra den tredje verden. Det er dejligt at have besøg af kursister, som mener, at de spørgsmål, som vi kæmper med på skolen til daglig, er relevante og aktuelle. Samtidig giver det et frisk pust i vores måde at tackle de spørgsmål på, som er en del af skolens liv, at der er mennesker udefra, som vil dele deres tanker og viden med os. Da eleverne holdt efterårsferie, var Egmont Højskolen rammen om Dansk Handicap Forbunds Kongres. Det blev dage, hvor der blev diskuteret handicappolitik og valgt nye personer til Dansk Handicap Forbunds hovedstyrelse. Onsdag den 20. var det elevernes tur til at underholde. I »Café Talentløs« fik eleverne mulighed for at vise hinanden, hvad de var gode til. Den sidste weekend i oktober blev der holdt elevstævne, og gamle elever fyldte Egmont Højskolen. Det blev det største elevstævne, der er blevet holdt. Under festmiddagen måtte både hallen og spisesalen bruges, for at alle kunne få en plads.

Egmont Højskolens 50 års jubilæum

Den 1. oktober 2006 kan Egmont Højskolen fejre sit 50 års jubilæum, og allerede nu er arbejdet gået i gang med at planlægge jubilæet. Der er nedsat en arbejdsgruppe, der skal fremkomme med og samle idéer for, hvordan jubilæet kan markeres og afvikles.

Planlægningsgruppen består af: Sonja Mikelsen, Hanne Klitgaard, Annette Bjerregaard, Ejvind Mortensen, Jens Bork, Jan Jørgensen, Karen Tomshøj, Lis Duun, Lissi Posselt, Hans Otto Lunde, Michael Pedersen, Ole Lauth og Søren Ingvarsdén.

Planlægningsgruppen er allerede godt i gang med arbejdet, og de første møder er afholdt.

Det er tanken at afholde et arrangement hver måned i selve jubilæumsåret, som på en eller anden måde kan relateres til jubilæet. Det kan være koncerter, foredrag eller lignende.

Noget af det, der kommer til at markere jubilæet, er to bøger, der allerede er under udarbejdelse. Hanne Klitgaard er ved at skrive en bog, der koncentrerer sig om det historiske aspekt – Egmont Højskolens start og frem til i dag. Michael Pedersen arbejder på en bog, der kommer til at omhandle fremtiden for Egmont Højskolen og dens arbejde.

Der vil også blive afviklet arrangementer, der henvender sig til og inddrager lokalbefolkningen, men disse er endnu kun på idéniveau.

På nuværende tidspunkt er der endnu ikke planlagt konkrete arrangementer men mere om det næste år.

Den nye overdækkede hovedindgang – forhåbentlig er den færdig til jubilæet.

Etisk regnskab

– af *Yutaka Kataoka og Hans Otto Lunde,*
højskolelærere

På Egmont Højskolen har vi i efteråret 2004 haft et modulfags-hold med overskriften »Etisk regnskab«.

»Etisk regnskab« er en evalueringsmetode, som er udviklet af nogle forskere på Handelshøjskolen i København i slutningen af 80'erne. Metoden er siden blevet anvendt hos flere hundrede organisationer i hele landet, såvel private virksomheder som offentlige institutioner.

Ligesom et økonomisk regnskab er et Etisk Regnskab offentligt tilgængeligt. Hvor det økonomiske regnskab viser, hvor meget organisationen har i indtægter og udgifter, viser et Etisk Regnskab, i hvilken udstrækning en organisation lever op til en række fælles værdier, der er aftalt med de mennesker, der er involverede i organisationen.

Etisk Regnskab minder i sin udformning lidt om en tilfredshedsundersøgelse, da der foretages en spørgeskemaundersøgelse vedr. organisationens aktiviteter. Det adskiller sig dog på flere punkter fra gængse tilfredshedsundersøgelser. F.eks. er det dem, som undersøgelsen netop er rettet imod, der selv formulerer spørgsmålene ud

fra deres egne synsvinkler. Det er ikke en tilfældig økonomisk interesse eller politisk holdning, der er styrende for undersøgelsen, men de holdninger og normer, der er enighed om blandt folket i en organisation, der er grundlaget for metoden.

Etisk Regnskab har også det formål at etablere en dialog i organisationen, hvor medlemmerne kan opleve, at deres synspunkter tages alvorligt, og at der arbejdes på at forbedre de forhold, der synes at være mangelfulde. Opbygningen af en dialog- og værdibaseret organisation, i stedet for en gammeldags topstyret organisation, er det endelige formål med »Etisk Regnskab«.

Eleverne og lærerne på dette fag har planlagt og gennemført en undersøgelse af højskoleelevernes individuelle syn på tre hovedkategorier af skolens virke. Kategorierne er »Undervisning«, der omfatter fagudbud, undervisningskvalitet m.m., »Højskoleliv«, der omfatter aktiviteter udenfor undervisningen såsom fritidstilbud, socialt samvær m.m. samt »Det praktiske«, der omhandler fysisk indretning, undervisningsarbejds miljø, kost m.m. Udover denne undersøgelse har vi også afholdt en debat-dag, hvor disse spørgsmål blev debatteret i skiftende grupper. Desuden producerede hver bordgruppe en stor

tegning, der på mere kunstnerisk og fantasifuld måde skulle give udtryk for elevernes oplevelse af deres højskoleophold.

Resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen og debatten kan ses på skolens hjemmeside. Her er der også mulighed for at se, hvorledes resultaterne stemmer overens med højskolens kerneværdier, der er myndighed, værdighed og solidaritet. Når undersøgelsen ikke fra starten er designet ud fra disse tre værdier, skyldes det, at eleverne og lærerne på holdet i fælleskab blev enige om et andet udgangspunkt, der var hovedområderne undervisning, højskoleliv og det praktiske. Hensigten med undersøgelsen er at sammenholde resultaterne for at kunne vurdere, hvor der er områder, som kræver umiddelbare ændringer. Samtidig håber vi at kunne identificere områder, der på længere sigt måske skal gennemgå forandringer.

Resultaterne er interessante, og på følgende side viser vi nogle udvalgte resultater med korte kommentarer.

Resultaterne bearbejdes på vores personalemøder og af vores elev-parlament, og der vil sandsynligvis allerede kunne tages nogle initiativer i det kommende semester. Med introduktionen til og gennemførelsen af Etisk Regnskab i ef-

teråret 2004 håber vi på, at Egmont Højskolens udviklingsarbejde, som vi er med til, kan fortsætte i en retning, som vi senere kan se tilbage på med stolthed.

Pssst... den er færdig...

	meget enig	noget enig	ikke afklaret	noget uenig	meget uenig	intet kendskab
Pedellerne er imødekommende	45	38	8	3	2	5
Hjemmeplejen er imødekommende	64	24	4	4	1	4
Køkkenpersonalet er imødekommende	32	38	8	10	11	2
Kontorpersonalet er imødekommende	51	32	11	2	2	3
Hjælpelærerne er imødekommende	55	33	5	2	0	6
Mine lærere er velkvalificerede til undervisningen	66	27	4	4	0	0
Mine lærere er engagerede og velforberedte til undervisning	72	22	4	3	0	0
<i>... generelt meget stor tilfredshed med de ansattes indsats</i>						
<i>Den delvise kritik af køkkenet skal nok aflæses som værende:</i>						
Jeg kan lide at spise den mad, jeg får om morgenen	53	25	6	9	2	6
Jeg kan lide at spise den mad, jeg får til frokost	67	28	1	3	0	2
Jeg kan lide at spise den mad, jeg får om aftenen	31	24	11	25	8	2
<i>... markant mindre tilfredshed med aftensmåltidet end med morgenmad og frokost. Aftensmåltidet er ens for alle ...</i>						
Liniefaget i tilstrækkelig grad opfylder mine forventninger	54	33	6	6	2	0
Modulfagene i tilstrækkelig grad opfylder mine forventninger	26	42	15	14	0	4
Fællestimerne opfylder mine forventninger i tilstrækkelig grad	11	31	19	28	7	5
<i>... vi ser en markant forskel i elevernes vurdering af de tre forskellige fagtyper med liniefaget som det bedste. Fællestimerne er de mindst individuelle – liniefaget det mest individualiserede ...</i>						
Eleverne er gode til at rydde op efter brugen af fælleslokaler, som glasgangen og foyeren	7	16	13	33	30	2
Jeg er god til at rydde op efter mig i fælleslokalerne	40	37	8	11	3	2
<i>... vi ser en pudsig forskel i evnen til at rydde op(!)</i>						
<i>Konklusion: oprydning skal fremover foregå individuelt ...</i>						

November

Den 18. november indbød De Samvirkende Invalideorganisationer og Egmont Højskolen sammen til en debatdag om fremtidens velfærd. Fra Regeringens Velfærdskommission deltog formand for kommissionen, økonomiprofessor Torben M. Andersen og direktør for Socialforskningsinstituttet Jørgen Søndergaard. Fra den Alternative Velfærdskommission deltog økonomiprofessor Jesper Jespersen. Vi havde som ordstyrer indbudt professor i filosofi ved Århus Universitet Uffe Juul Jensen. Han ledte os sikkert gennem en dag med spændende oplæg og diskussioner om fremtidens velfærd. Dagen gav et billede af, hvor forskelligt eksperter vurderer velfærdsamfundets fremtid. Det gav megen stof til eftertanke, især hos den gruppe elever på Egmont Højskolen, der er dybt afhængige af hjælp fra det offentlige system. Den 22.-23. holdt vi Melodi Grand Prix. Grand Prixet blev indledt med et foredrag af Jørgen De Mülius om Grand Prixets historie. Eleverne arbejdede i grupper, hvor de indøvede sange, lavede kostumer eller scene, lavede pressedækning, eller stod for den café, der var oprettet i forbindelse med Grand Prixet. Det blev et par travle og sjove dage, hvor der blev arbejdet hårdt. Den sidste weekend var hjemrejseweekend, og mange brugte den forlængede weekend til at tage hjem. Lærerne brugte mandag på at tage hul på næste års planlægning.

Mindeord

– af Jens Bork, formand for Elevforeningens bestyrelse

Den 7. november modtog vi med chok og bestyrelse meddelelsen om René Schous alt for tidlige død. René døde efter kort tids sygdom.

René var elev på Egmont Højskolen i 2001-02. René kom med i Elevforeningens bestyrelse i 2002 som elevholdsrepræsentant. Ved generalforsamlingen i 2003 blev René valgt ind i bestyrelsen, hvor han deltog meget aktivt i foreningens arbejde.

René har også spillet en stor rolle i etableringen af FUTH (Foreningen U-landshjælp til Handicappede), som han var formand for lige fra starten. René og Carsten Justesen var således i Afrika for at understøtte nogle af projekterne.

Vi fra bestyrelsen vil savne René som en inspirerende samarbejdspartner og hans altid gode humør.

Vores tanker går til Renés familie og venner.

Er der råd til handicap i fremtiden?

Den 18. november var der debatdag på Egmont Højskolen. Med udgangspunkt i Regeringens Velfærdskommissions arbejde stillede vi spørgsmålet: Er der råd til handicap i fremtiden? Jesper Jespersen fra Den Alternative Velfærdskommission slog som paneldeltager fast, at der er råd til fremtidens velfærd. Men der skal gøres noget ved det reelle problem, som er den høje arbejdsløshed.

– af *Jesper Jespersen*,
Professor, Den Alternative Velfærdskommission

Med denne overskrift havde De Samvirkende Invalideorganisationer og Egmont Højskolen indbudt til debatdag. Baggrunden for den noget frygtsumme overskrift er det debatoplæg, som Regeringens Velfærdskommission udsendte i forsommeren sammen med en moppedreng af en analyserapport. Heri hedder det, der bliver ikke råd til det velfærdssamfund vi kender, med mindre der træffes nogle helt nødvendige valg, hvorefter kommissionen fortsætter: Danmark er ikke på holdbar kurs... vi er nødt til at justere på velfærdssamfundet. Jeg forstår godt, at

mennesker, der i deres hverdag er afhængige af velfærdsydelse for blot at opretholde en tålelig tilværelse, bliver opskræmte af en sådan konklusion. Kommissionens formand hæftede sig især ved, at der efter deres beregninger ville opstå et betydeligt underskud på de offentlige finanser i 2040. Velfærdssystemets brugere blev ikke ladet i tvivl, der ligger en regning, der skal betales. Med andre ord: »Er der råd til handicap i fremtiden?« Utrygheden var mærkbar blandt tilhørerne.

Vi bliver rigere

Regeringens Velfærdskommission kunne have fjernet denne utryghed, hvis den havde indledt med at fortælle, hvor meget den regner med, at indkomst og privat forbrug vil stige for en ganske almindelig LO-familie med to børn i den betragtede periode. I analyserapportens tabel 12.4 er det angivet, at LO-familiens disponible realindkomst vil blive mere end fordoblet! I tørre tal er der tale om en stigning fra i dag 333.000 kr. til 738.000 kr., altså en stigning på 120 pct. Og for at det ikke skal være løgn, så har kommissionen faktisk også beregnet, hvor lidt det i virkeligheden vil »koste« LO-familien, at »rette kursen på dansk økonomi«. I så fald vil LO-familiens indkomst »kun« stige til 670.000 kr. – altså »kun«

Uffe Juul Jensen

Jesper Jespersen

Jørgen Søndergaard

Torben Andersen

Stig Langvad

blive fordoblet i forhold til i dag. Det kommissionen diskuterer er altså, om stigningen i det private forbrug (flæskesteg, elektronik, udlandsrejser) skal være 100 eller 120 pct.

Men det er en helt anden historie, Regeringens Velfærdskommission har valgt at fortælle. Kommissionen lader det beregnede underskud på de offentlige finanser på omkring 3½ pct. af BNP være omdrejningspunktet i sine efterfølgende beregninger, hvor Regeringens Velfærdskommission beregner omfanget af de nødvendige politiske indgreb i perioden 2011-21, og som »alle er baseret på, at der skal spares op til at dække fremtidige udgifter«. Kommissionen skynder sig dog at tilføje, at »det ikke er dens forslag til løsninger. Men det er derimod blot bereg-

ningseksempler, der illustrerer, hvor betydelige finansieringsproblemer Danmark står overfor«.

Inden vi går over til at se nærmere på kommissionens ikke-forslag, kan det være rimeligt at indskyde en bemærkning. Det underskud, som »sætter Danmark på en uholdbar kurs« om 30-40 år er trods alt ikke større end det, SR-regeringen i begyndelsen af 1990'erne i løbet af blot 5 år fik vendt til et overskud gennem en offensiv beskæftigelsesstrategi. Sværere behøver det altså ikke at være, hvis den økonomiske politik vel at mærke er skruet rigtigt sammen.

Spareforslag

Men lad os nu se på Regeringens Velfærdskommissions spareforslag – alle regnet igennem på den samfundsøkonomiske model DREAM:

1) Højere indkomstskat. Bundskatten skal stige med 8 pct. point. Kommissionen lader skatten stige i perioden fra 2011 til 2021, hvilket vil forøge overskuddet på det offentlige budget så meget, at der opbygges en tilstrækkelig stor formue, som der siden hen kan tæres på. Men i dette regnestykke begår kommissionen, efter min vurdering, en alvorlig fejl ved ikke at indregne, at en sådan skattestigning uvægerligt vil forøge arbejdsløsheden, hvilket belaster de offentlige finanser og dermed reducerer nettoopsparingen. Jeg er bange for, at Regeringens Velfærdskommission er blevet ført på afveje af DREAM-modellens meget specielle arbejdsmarked, hvor den betydelige skattestigning kun får arbejdsløsheden til at stige med 0,2 pct., hvilket er helt ude af trit med de historiske erfaringer.

2) Dernæst regnes der på besparelser på det offentlige forbrug. Her bliver det offentlige forbrug reduceret med 3 pct. af BNP, hvilket svarer til, hvad »der bruges på det danske sygehusvæsen«! Igen må jeg spørge med lige dele skepsis og forundring, hvorledes kan en så stor nedskæring undgå at øve indflydelse på arbejdsløsheden? De offentlige besparelser, som f.eks. VK-regeringen gennemførte ved sin tiltræden, kan jo stadig ses i statistikkerne, og som regeringen netop har for-

søgt at mildne ved efterfølgende at lette skatten. Hvordan kan Regeringens Velfærdskommission overse, at offentlige besparelser fører til øget arbejdsløshed? Det viser historien, og det siger lærebøgerne.

3) Endelig er DREAM-modellen blevet brugt til at regne på højere beskæftigelse og færre overførselsmodtagere. Det lyder umiddelbart, som en mere offensiv politik end de to foregående. Men også her lader Regeringens Velfærdskommission sig indfange af DREAM-modellens mildt sagt usædvanlige forudsætninger. I modellens »drømmeverden« spiller købekraften i samfundet ingen rolle for den samlede beskæftigelse. Her forudsættes det, at personer, der bliver fyret i den offentlige sektor, vandrer ubesværet over i de udlandskonkurrerende erhverv for i stedet at producere eksportvarer. Når skatten sættes op, så bliver de varer, som danskerne ikke har råd til at købe, blot eksporteret. I denne drømmeverden er det alt for let at føre økonomisk politik.

Beskæftigelse har betydning

I DREAM-modellen er det derimod lønmodtagerne selv, der bestemmer omfanget af deres beskæftigelse – den såkaldte erhvervsfrekvens. Lønmodtagerne antages at have et suverænt

valg mellem arbejde og fritid. Dette valg er bestemt af, hvor stor forskel der er mellem på den ene side er lønnen (efter skat) og på den anden side dagpengenes, kontanthjælpen, efterlønnens og førtidspensionens højde. Det er udelukkende skattens og velfærdsydelseernes højde, der afhænger af lønmodtagernes (u)lyst til at arbejde er bestemmende for, om der bliver valgt arbejde eller fritid/pension. I DREAM-modellens såkaldte grundforløb er arbejdsløsheden fikseret på niveauet i 2001 på 140.000 personer bestemt af dagpenge- og kontanthjælpssystemet. Regeringens Velfærdskommission forbigår i tavs- heds, hvorfor den alligevel regner med, at der »i dag er omkring 180.000 ledige«. Det kan næppe skyldes, at afstanden mellem løn (efter skat) og dagpengesatsen er blevet formindsket, tværtimod er den blevet forøget i de senere år. Ja, læseren savner i høj grad en forklaring på, hvad der bestemmer arbejdsløsheden i virkeligheden; for DREAM-modellens resultater svarer ikke til tal- lene fra Danmarks Statistik.

Denne åbenbare afvigelse mellem drøm og virkelighed får dog ikke Regeringens Velfærdskommission til at ryste på hånden, når den skal begrunde nedskæringspolitikken. Regeringens Velfærdskommission skriver; »skal

man virkelig øge beskæftigelsen markant, er det nødvendigt at se på indretningen af overførsels- systemerne. Det økonomiske sikkerhedsnet for de grupper, som står uden for arbejdsmarkedet, vil ikke kunne blive det samme som i dag. Og vi vil nok heller ikke kunne blive ved med at trække os så tidligt tilbage fra arbejdsmarkedet, som det er tilfældet i dag«.

Velfærd for alle

Uanset at kommissionen udtrykkeligt har udtalt, at ovenstående ikke nødvendigvis vil være indeholdt i de anbefalinger, som lægges frem til næste år, så er tonen unægtelig blevet slået an. Velfærdsordningerne skal forringes; for der er ikke ifølge DREAM-modellen råd til at opretholde de ordninger, vi kender i dag under indtryk af den demografiske udvikling i kombination med Regeringens Velfærdskommissions antagelser om levealderen i fremtiden. Budskabet er utvetydigt og har allerede skabt betydelig utryghed i de befolkningsgrupper, der er afhængige af overførselsindkomster, pleje- og sundhedsydelser.

Jeg vil på denne baggrund stille 2 spørgsmål til Regeringens Velfærdskommission. For det første: er det rimeligt i den grad at fokusere på det offentlige budget i år 2041? For det andet: afspej-

ler DREAM-modellen blot tilnærmelsesvist virkeligheden? For så til slut at anvise en langt mere offensiv og virkelighedsnær strategi, der kan sikre »velfærd for alle«.

Beskæftigelse er vejen

Afspejler DREAM-modellen virkeligheden? Næppe – det er i hvert fald mildt sagt overraskende sammenhænge mellem offentlige besparelser og beskæftigelsen, som Regeringens Velfærdskommission har fremlagt i sin analyse-rapport. Det må vist siges at være en overdri-velse at foregive, at det offentlige kan spare sig til balance på budgettet, uden det får negative konsekvenser for beskæftigelsen. DREAM-modellen mangler simpelthen at inddrage efterspørgs- lens betydning for beskæftigelsen på en realistisk måde. Hertil kommer, at det ikke har megen hold i virkeligheden at antage, at omfanget af arbejdsløsheden primært er bestemt af skatte-, dagpenge og kontanthjælpssystemet. Hermed naturligvis ikke sagt, at der ikke er regler på arbejdsmarkedet, som med fordel kan gøres mere smidige; disse ændringer løser bare ikke arbejds- løshedsproblemet.

I det hele taget kunne jeg have ønsket, at Re- geringens Velfærdskommission var gået noget

mere offensivt til opgaven med at belyse udfor- dringerne til fremtidens velfærd. For kommissi- onen ved jo godt, hvor problemet ligger, at 'be- skæftigelsen er den vigtigste kilde til indtægter for det offentlige. Mit håb er derfor, at Rege- ringens Velfærdskommission nu vil gå i gang med en egentlig analyse af, hvorledes arbejds- løsheden – Danmarks Statistik har således op- gjort ledigheden til knap 300.000 personer – kan nedbringes varigt. Det er her, den virkelige ud- fordring ligger.

En offensiv politik bestående af både en for- øgelse af efterspørgslen efter arbejdskraft kombi- neret med en fjernelse af unødvendige barrierer i beskæftigelses- og erhvervspolitikken vil være den recept, der kan sikre velfærd for alle. Her det vigtigt, at politikken tilrettelægges på grund- lag af realistiske beregninger, der ikke forvrider resultaterne i forhold til den virkelighed, som omgiver os i dag. En sådan politik vil, i modsæt- ning til kommissionens spare- og nedskærings- forslag, være den absolut bedste sikring af vel- fæerden også i fremtiden.

Musikliniens teaterkoncert

»Om pigen der ville vide hvem, der havde lavet lort i hendes hoved«, blev opført fredag aften til elevstævnet. Teaterkoncerten var et elevstyret projekt lige fra den første ide til den færdige forestilling. Der indgik musik, sang, dans, video og lydbilleder i forestillingen, og medielinien indgik som samarbejdspartner i forløbet.

I forestillingen indgik følgende numre, som eleverne selv havde lyttet af og arrangeret:

Nikolaj Nørlund: Pilgrim

Kula-Shaker: Great Hosannah

Björk: I have seen it all

Kashmir: The Push

Queen: Let me live

Forestillingen startede og sluttede med et stomnummer.

For eleverne var det en god proces og de syntes det var dejligt, at de fik så frie tøjler af Inge og Bertil. En meget flot forestilling, som musiklinien fik mange klapsalver for.

- En teaterkoncert af Egmont Højskolens musiklinie. Ide og manuskript af Stine Bundgaard, Mathile Villadsen, Line Mortensen og Birgitte Odgaard. Kapelmester: Max Kirkeby. Scenografi: Medielinien. Supervision: Inge Johnsen og Bertil Sidenius.

December

Onsdag den 1. december var der japansk aften på Egmont Højskolen. De japanske elever havde lavet mad til hele skolen. Der blev budt på sushi, på grillet spyd og på suppe og ris. Alle fik naturligvis udleveret pinde til at spise med. Mange prøvede den svære kunst at spise med pinde, mens andre hurtigt gav op og måtte ty til skolens knive og gafler. Japanerne fortalte om deres liv hjemme i Japan. Vi blev sat ind i det japanske skolesystem og fik et lille indtryk af, hvordan tingene fungerer på en japansk arbejdsplads. Dagen efter var det International linie, som lavede mad fra de lande, de kommer fra. Der var mad fra Ghana, Uganda, Nepal, Filippinerne og Island. Det giver indblik i den hverdag, som skolens elever fra andre lande lever i og skal tilbage til. Det er godt for skolen, at vi også på den måde kan udveksle kultur over grænser.

I skrivende stund har vi netop overstået en bliveweekend med julehygge, lege og rejsegilde på Byg-holdets shelter.

Om få dage begynder outrougen med Fagenes Fest og afslutningsfest. Lørdag den 18. tager de sidste elever hjem, og julefreden kan sænke sig over gamle Egmont Højskolen.

Elevstævnet 2004

– af Jens Bork, formand for Elevforeningens bestyrelse

Der var igen i år meget stor interesse for stævnet, og ca. 505 mødte frem og gjorde weekenden til en fantastisk oplevelse i fællesskab med skolens elever og personale.

Selvom mange højskoler har det hårdt, er der fuld fart på Egmont Højskolen med 130 elever, hvilket er utroligt flot. Det siger lidt om, hvor populær Egmont Højskolen er, hvad vi også mærkede ved stævnet.

Fredag eftermiddag var der ankomst og indkvartering, og der var run på med det samme. Mange kom fredag, da det er rart at værre med hele weekenden.

Fredag aften havde elever og personalegruppen lavet en forrygende optræden med masser af musikalske indslag. Nogle af lærerne havde lavet en tro kopi af ørkenens sønner, hvilket var meget festligt. Der blev også vist en videofilm, som medieholdet havde lavet. Alt i alt en fornøjelig start på stævnet. Efter forestillingen underholdt Duo Nosalav Nielsen, og det var igen en stor succes.

Lørdag formiddag var der ordinær generalforsamling, som forløb uden problemer med en god og seriøs debat. Om eftermiddagen holdt medlem af Folketinget Jan Petersen foredrag om,

om vi kan regne med, at velfærdssamfundet vil fungere fremover, hvilket Jan Petersen havde et optimistisk syn på. Der var meget stort fremmøde til foredraget.

Lørdag aften var der traditionen tro stor festmiddag. I år måtte vi pga. de mange deltagere spise festmiddagen både i hallen og i spisesalen. Derfor var der sat storskærm op i spisesalen, så alle kunne følge med i, hvad der foregik i hallen. Der blev uddelt årgangspokaler til i alt 48 jubilarer. Stævnets ældste deltager var elev på Egmont i 1959. Der var lotteri, hvor hovedgevinsterne var to weekendophold i Hou Søsportcenters feriehus. Lissi, køkkenlederen, havde fuldstændig styr på tingene, maden var perfekt. En stor tak og ros til køkkenet. Efter middagen underholdt Bactus All Stars, som sørgede for en særdeles fornøjelig aften til langt ud på de små timer.

Søndag var der hjemrejse. Elevforeningen ønsker hermed at sige tak til vores 45 frivillige hjælpere. Uden deres store indsats havde arrangementet ikke været så vellykket. Vi håber at måtte trække på jer igen til næste år.

Elevforeningen ønsker også at sige tak til Egmont Højskolens for det utroligt flotte samarbejde i forbindelse med stævnet.

Jubilarer

5 års jubilæum:

Charlotte Barsøe. Cecilie Christensen. Michael Bjørndal Christensen. Tanja Rate Froholt. Klaus Frøslev. Marie Gundersen. Mette Ramskov Hansen. Rene W. Hansen. Martin Asbjørn Jensen. Kim Ø. Jensen. Morten Nielsen. Heidi Søndergård

15 års jubilæum:

Peter Hansen. Carl Varde Jensen. Nina Jespersen. Morten Knudsen. Tine Laursen. Henrik K Madsen. Lene Meisel. Erik Mortensen. Anders Schmidt. Niels Peter Eriksen. Madeline Keller. Wilton Jensen.

10 års jubilæum:

Ursula Bøhlen. Lars Jensen Kristensen. Bo Thyri Sørensen

20 års jubilæum:

Eivild Ellinggård. Søren Frederiksen. Michael H. Pedersen. Susanne Best Jensen. Torben Knudsen. Ken Holst Nielsen. Conny Otte. Lone Pedersen. Krisvør Rasmussen. Niels Jørgen Robfeup. Hanne Sogenfryd. Manuella Tschiskala. Bente Westwergaard. Jens Bork

40 års jubilæum:
Carsten Brun. Martina Kofler.
Ejvind Mortensen.

10 år som lærer:
Hans Otto Lunde

20 år som lærer:
Karen Tomshøj

45 års jubilæum
Jens Jørgen Jørgensen

Annette Bjerregård takkes
for hendes store indsats
gennem 32 år som kunslærer
på Egmont højskolen

Siden sidst

– af Jens Bork, formand for Elevforeningens bestyrelse

Elevstævnet 2005

Bliver afholdt i weekenden den 28.-30. oktober 2005 – sæt kryds i kalenderen med det samme! Vi er så småt begyndt med planlægningen.

Forårsflytur

Elevforeningen vil prøve, om det er muligt at lave en tur i april måned 2005. Bestyrelsen har snakket om, at turen skal gå til de Canariske Øer, Marokko eller Cuba. Så snart vi har fundet ud af, hvad der er muligt, vil I høre fra os. Bliver turen til noget, kan det blive skønt at komme ned i varmen efter en lang og kold vinter.

Flytur til efteråret

Elevforeningen vil igen i 2005 arrangere flytur. Rejsemålet er endnu ikke fastsat, men vi satser på, at det bliver i august/september. Vi går i gang med planlægningen straks i det nye år, og så snart vi har noget klar, bliver det sendt til elevforeningens medlemmer.

Sommersjov

For 6. år i træk vil Egmont Højskolen i samarbejde med Elevforeningen, Dansk Handicap Forbunds Ungdomskreds og Muskelsvindfondens Ungdomsgruppe arrangere Sommersjov. Traditi-

onen tro bliver det i uge 28, og planlægningen er i fuld gang. Der er igen lagt op til en utrolig spændende uge.

Den Lille Grønne

Du opfordres hermed til at sende et eller flere indlæg til Den Lille Grønne, der udkommer i juni måned 2005. Har du en oplevelse fra din hverdag eller en spændende oplevelse i forbindelse med højskolen, vil vi gerne have, at du fatter pennen og sender det til Elevforeningen. Du har tiden – vi har bladet – så lad os få et samarbejde i gang. Materiale til Den Lille Grønne sendes til: Jens Bork, Vester-vænget 39, 7323 Give, senest den 1. maj 2005.

Internet

Elevforeningen har haft sin egen hjemmeside kørende et stykke tid. Vi kan med glæde konstatere, at hjemmesiden bliver flittigt benyttet. Adressen er: elevforening.egmont-hs.dk/

Derfor opfordrer vi dig til at prøve den, når du skal have gang i computeren her i juleferien.

Egmont Højskolens Elevforening ønsker Elevforeningens medlemmer, elever, lærere og personale på Egmont **en rigtig god jul og et godt nytår**.

På gensyn igen i det nye år.

Elevforeningens bestyrelse

Jens Bork, formand, medlem af skolens bestyrelse	75 73 19 95 • 20 46 25 72
Vestervænget 39, 7323 Give	bcj@pc.dk • fax: 75 73 99 95
Wilton Jensen, næstformand, medlem af skolens bestyrelse	97 47 15 35
Bakkedraget 8, 7490 Aulum	woj@mail.tele.dk
Jørn Skov Hansen, kasserer	75 33 34 74
Museumsparken 36, 6623 Vorbasse	.jskovhansen@ofir.dk
Rene Hansen	39 29 80 65
Hans Knudsens Plads 1, Bolig 554, 2100 København	rph@city.dk
Tina Laursen	98 92 74 27
Idrætsallé 43, st.tv., 9800 Hjørring	tina@mtbl.dk
Brian F. Joensen	75 46 82 82
Ulvevej 30, 6715 Esbjerg N	bjoensen@wanadoo.dk
Christina Bilde, elevholdsrepræsentant 2004	24 23 13 40
Nordre Strandvej 145 C, 8240 Risskov	.christa1412@ofir.dk
Dorthe Mortensen, elevholdssuppleant 2004	20 72 70 02
Storegade 16, 1.th., 6800 Varde	
Claudia Jensen, 1. suppleant	claudiajensen@mail.dk
Spøtrupvej 6 A, 8300 Odder	
Foreningens kontakt på Egmont Højskolen	
Ole Lauth (forstander) og Karin Busk	87 81 79 00
Villavej 25, Hou, 8300 Odder	mail@egmont-hs.dk

Elevhold forår 2004

Anne Marie Søndergaard	7500 Holstebro	Johnny Jagwani	2700 Brønshøj	Mie Lavesen	7800 Skive
Annelise Jepsen	6752 Glejbjerg	Jonas Kay Jensen	2600 Glostrup	Mille Richter Nielsen	4000 Roskilde
Annika Lyhne Larsen	6855 Outrup	Jørgen Halsted Hansen	5700 Svendborg	Mogens Jensen	7620 Lemvig
Atsushi Kayao	Japan	Karen Davidsen	8800 Viborg	Morten Moslund Lykke	6760 Ribe
Baldur Gudnason	Island	Kathrine Hansen	8300 Odder	Nadja Frederiksen	5500 Middelfart
Berit Gottrup	5500 Middelfart	Kazuya Yada	Japan	Natascha Nielsen	3540 Lyngø
Brian Jensen	4970 Rødby	Kian von Røhling	3230 Græsted	Nikolaj Eskildsen	7260 Sønder Omme
Brian Rasmussen	8900 Randers	Kim Wittrock	4270 Høng	Ole Essendrop	7500 Holstebro
Camilla Olson	8270 Højbjerg	Knud Hermansen	9560 Hadsund	Ole Jensen	6715 Esbjerg N
Casper Alexander Knudsen	7500 Holstebro	Kouko Ito	Japen	Ole Sander Larsen	4684 Holmegaard
Cat Borch	2000 København F.	Lars Rostrup	3480 Fredensborg	Pernille Rosengaard	8800 Viborg
Charlotte Aagaard	6920 Videbæk	Lasse Blom Villumsen	6300 Gråsten	Rasmus Lund-Sørensen	4700 Næstved
Christian G. Sørensen	8270 Højbjerg	Lasse Friberg Larsen	9830 Tårs	Rasmus Thoft Pedersen	9000 Aalborg
Christian Jensen	8210 Århus V	Lasse Konradsen	4681 Herfølge	René Vigeland Hubertus	Norge
Christina Bilde	8444 Balle	Lau Eybye	2860 Søborg	Richard Larsen	3500 Værløse
Daniel Bente	4700 Næstved	Linda Ann Hansen	8500 Grenå	Rikke Mejlbj Jensen	8270 Højbjerg
Daniel Laryea	8210 Århus V	Line Fabricius Nedergård	6900 Skjern	Rolf Burchardi	1656 København V
Dorte Møller	8653 Them	Lis Rygaard Aggergren	2000 Frederiksberg	Sabine Duus Sund	7000 Fredericia
Ea Rebekka Vinten	2000 København F.	Louise Lund Jensen	9870 Sindal	Sara Reuter	2200 København N
Ebtihal Olahammad	8700 Horsens	Mads Hebsgaard	3400 Hillerød	Sara Wiehl Svendsen	9881 Bindslev
Eva Lykkegård Poulsen	9640 Farsø	Mai Bøje	6230 Rødekro	Satoko Someya	Japan
Flemming Verner Pedersen	3400 Hillerød	Malene Søby	8700 Horsens	Simon Porsager	5882 Vejstrup
Gert Gregers Hansen	2670 Greve	Mari Matsuoka	Japan	Sine Schillums	7600 Struer
Gitte Møller Nielsen	7400 Herning	Maria T. Carlsen	8240 Risskov	Sofie Løvbjerg	8700 Horsens
Heidi Olsen	9800 Hjørring	Marianne Koldtoft Christensen	6893 Hemmet	Steen-Henrik Winther	2840 Holte
Helle Nyhøj	6630 Rødding	Marie Louise Bergmann	3700 Rønne	Steffen Jensen	8560 Kolind
Hiroki Kohara	Japan	Martin Albrechtsen	8850 Bjerringbro	Stian Labianca	2950 Vedbæk
Ingebeth Solveig Drost	9640 Farsø	Martin Beeck	5240 Odense NØ	Søren Skov	8200 Århus N
Jacob Holst Hansen	8900 Randers	Martin Piening	8270 Højbjerg	Tenna Ø. Sørensen	9500 Hobro
Jacob Oldorf	2900 Hellerup	Mayumi Tsuji	Japan	Tina Howard	2500 Valby
Jan Mikkelsen	6500 Vojens	Mette Kølbæk	7323 Give	Tina Stick	8800 Viborg
Janne Schmidt Jensen	8900 Randers	Mette Larsen	8850 Bjerringbro	Tine K. Sørensen	8300 Odder
Jannik Andersen	4200 Slagelse	Mette Makhholm Pedersen	9550 Mariager	Tomas Strøbye	4700 Næstved
Jens Søndergaard	6000 Kolding	Mette Schøsler	6051 Almind	Tommy Schmeltz Hansen	5700 Svendborg
Jesper Dahl Kjeldgaard	7840 Højslev	Michael Heesch Brink	6430 Nordborg	Torben Brenøe Olsson	4700 Næstved
Jesper Kvolbæk	9400 Nr. Sundby	Michael Skovborg Steffensen	8000 Århus C	Yohhiki Hattori	Japan
Jesper Svenning Andersen	8250 Egå	Michael Stærke	5550 Langeskov	Yuko Yoshio	Japan

Elevhold efterår 2004

Agnethe Kristine Roving	3400 Hillerød	Jesper Mortensen Østergaard	8270 Højbjerg	Mette Salling Jensen	8500 Grenå
Ahmed Mohamed Awad	8220 Brabrand	Johannes Kleis	8200 Århus N	Michael Brink	6430 Nordborg
Alex Pilgaard	6740 Bramminge	Jonas Kay Jensen	2600 Glostrup	Michael Stærke	5550 Langeskov
Allan Barit Knudsen	7130 Juelsminde	Jonas Palasin Frederiksen	2860 Søborg	Mie Reihs Andersen	8600 Silkeborg
Anders Hebbøll-Holm	9670 Løgstør	Julie Hartmann	8680 Ry	Mika Katarina Friis	9800 Hjørring
Andreas Hauptmann	8210 Århus V	Julius Wettendorff	2100 København Ø	Mogens Corfitz Lykke	8543 Hornslet
Anna Kirstine Fischer	2400 København NV	Jørgen Halsted Hansen	5700 Svendborg	Nicolai Søndergaard Godrim	7850 Stoholm
Anne Kokholm	9760 Vrå	Kaori Isaji	Japan	Niels Rønde-Andersen	8210 Århus V
Anne Lise Jeppesen	6752 Glejbjerg	Karl Johan Madsen	8300 Odder	Nikolaj Eskildsen	7260 Sønder Omme
Annika Lyhne Larsen	6855 Outrup	Kathrine Hansen	8300 Odder	Ninna Clausen	8700 Horsens
Annika Toft	2680 Solrød Strand	Kirsten Carstens Møller	2800 Lyngby	Nirmala Dhihal	Nepal
Aya Kajihara	3000 Helsingør	Kåre Jønsson	2730 Herlev	Norika Tanaka	Japan
Baldur Gudnason	8300 Odder	Lasse Blom Villumsen	6300 Gråsten	Ole Jensen	6715 Esbjerg N
Billiam Mikaelen	3905 Nuussuaq	Lasse Konradsen	4681 Herfølge	Olivia Nakato	Uganda
Birgitte Brinth Odgaard	7500 Holstebro	Lau Eybye	2870 Dyssegård	Paulina Kempa	8210 Århus V
Bo Falk	9574 Bælum	Lene Davidsen	7800 Skive	Pernille Brøgger	8382 Hinnerup
Britta Henriksen	9000 Aalborg	Line Ahmt Nielsen	4913 Horslunde	Pernille Wrang	6400 Sønderborg
Camilla France Jarsmer	2300 København S	Line Brøndum	7870 Roslev	Peter Jacobsen	5220 Odense SØ
Camilla Marseen	5450 Otterup	Line Lind	9700 Brønderslev	Pramila Bohara	Nepal
Casper Knudsen	7500 Holstebro	Line Velling	7100 Vejle	Regina Badii	Ghana
Charlotte Aagaard	6920 Videbæk	Line Øllgaard Mortensen	7620 Lemvig	Richard Larsen	3500 Værløse
Chieko Umeki	Japan	Lis Rygaard Aggergren	2000 København F.	Ronny Mejnert Hansen	2860 Søborg
Christian Brander	7790 Hvidbjerg	Lone Vilslev Petersen (rejst 1	7100 Vejle	Sanne Marie Gustavsen	9700 Brønderslev
Christian Lau Godsken	4700 Næstved	Louise Davidsen	8870 Langå	Sarah Kaalund-Pedersen	3550 Slangerup
Christina Yankson	Ghana	Lærke Christensen	3700 Rønne	Sarah Kelddal Mortensen	8900 Randers
Christoffer Smith	2980 Kokkedal	Lærke Maria Simonsen Breyen	9800 Hjørring	Sayaka Ebihara	Japan
Dan Bruhn Toft	7173 Vonge	Mads Bie	5800 Nyborg	Sedat Aslan	1909 Frederiksberg
Daniel Laryea	8210 Århus V	Mads Emil Beenfeldt	9260 Gistrup	Shinichiro Higashi	Japan
Daniel Olsen	3600 Frederikssund	Mads Havgaard Steffensen	4060 Kirke Saaby	Signe Dollerup	8660 Skanderborg
Danni Petersen (0210)	8000 Århus C	Maiken Hundebøll	5000 Odense C	Signe Thomsen	8260 Viby J
Darlene Bastillada	Filippinerne	Maja Engtorp Olsen	8000 Århus C	Sisse Rodkjær Nielsen	9000 Aalborg
Ebtihal Mohammad	8700 Horsens	Malene Bisgaard Simonsen	8983 Gjerlev	Sofie Boudigaard Nielsen	8000 Århus C
Elin Olafsdottir	Island	Margret Sigvaldadottir	Island	Solveig Bjerre	7770 Vestervig
Erik Krøger	4700 Næstved	Maria Teresa dela Cruz	Filippinerne	Steen Chrestensen	2970 Hørsholm
Esben Rubæk Nielsen	9900 Frederikshavn	Marianne Bach Nielsen	8654 Bryrup	Stine Brender Trads	8300 Odder
Gert Gregers Hansen	2670 Greve	Marianne Dynnweber	6400 Sønderborg	Stine Bundgaard	7680 Thyborøn
Hans Kloppenborg	8600 Silkeborg	Marie Louise Sønderkov Plet	7620 Lemvig	Susan Hove (rejst pr. 12.9.)	7500 Holstebro
Heidi Olsen	9800 Hjørring	Marie Quist Gerken	6760 Ribe	Søren Kuipers	7500 Holstebro
Helle Lundgaard Madsen	8883 Gjern	Marie V. Larsen	5700 Svendborg	Tanja Madsen	4920 Søllested
Helle Sparrevohn	2000 København F.	Martin Beeck	5240 Odense NØ	Thea Lærke Bertelsen	6230 Rødekro
Ida Agnethe Dunker	9800 Hjørring	Martin Merrild	3460 Birkerød	Tomas Strøbye	2000 København F.
Ida Marie Groth	8600 Silkeborg	Martin Piening	8270 Højbjerg	Tommy Juel Skou	8752 Østbirk
Iris Yang Kornvig	8000 Århus C	Mary Nabifo	Uganda	Trine Konge	9000 Aalborg
Jacob Hendriksen	8200 Århus N	Mathilde K. Villadsen	4690 Haslev	Yuko Minoda	Japan
Jacob Oldorff	2820 Gentoftø	Max Hegaard Kirkeby	7500 Holstebro		
Janni Gásdal	7500 Holstebro	Mette Larsen	8850 Bjerringbro		

Skolens bestyrelse

Formand

Sonja Mikkelsen (Vanførefonden) 86 75 04 76
Junivej 35, 8210 Århus V

Øvrige bestyrelse

Områdechef Kaj Vestergaard Nielsen (Vanførefonden), næstformand 89 44 66 66
Lyseng Alle 1, 8270 Højbjerg

Undervisningsinspektør Jørgen Hansen (Sahva) 45 85 11 80
Hjortsholmsvej 3, 2830 Virum

Landsformand Jan Jørgensen (Sahva) 39 29 35 55
Hans Knudsens Plads 1 A, 2100 København Ø

Sofie Nielsen (DHF) 86 52 12 15
Eskebækparken 5, 8660 Skanderborg

Susanne Olsen (DHF) 44 48 41 55
Skovgårds Allé 189, 3500 Værløse

Rikke Kastbjerg (DHF) 86 15 04 23
Østerby Allé 20, 8310 Tranbjerg J

Flemming Bay Jensen (Spastikerforeningen) 75 12 78 82
Torvegade 136 B, 6715 Esbjerg N

Torben Madsen (Muskelsvindfonden) 57 83 18 97
Ahornvej 21, 4180 Sorø

Inge Carlsen (PTU) 75 52 83 57
Almindingen 12, 6000 Kolding

Ejvind Mortensen (Teknologi- & Kulturforeningen) 86 55 61 53
Hølkenvej 84, Dyngby, 8300 Odder

Jens Bork (Elevforeningen) 75 73 19 95
Vestervænget 39, 7323 Give

Wilton Jensen (Elevforeningen) 97 47 15 35
Bakkedraget 8, 7490 Aulum

Skolens revisor

Kurt Ravn (BDO ScanRevision), Markedspladsen 2, 7400 Herning 96 26 38 00

Skolens ansatte pt.

Pædagogisk afdeling:

Jytte Bach, Bente Birk, Karin Busk,
Anna Marie Buur, Annie Christensen,
Richard la Cour, Steen Dohn, Poul Erik Fink,
Charles Hansen, Susanne Hjøllund,
Bettina Johansen, Inge Johnsen, Yutaka Kataoka,
Bente Kloppenborg, Stevie Kørvell, Ole Lauth,
Henry Lind, Hans Otto Lunde, Peter Mikkelsen,
Kasper Mortensen, Peder B. Nielsen,
Nina Numan, Michael Pedersen,
Inger Nygaard Poulsen, Dan Rasmussen,
Peter S. Rasmussen, Lisa Schlage,
Johannes Schönau, Bertil Sidenius,
Mai-Britt Schmidt, Bo Sejersen, Eva Szöllösi,
Michael Szöllösi, Karen Tomshøj,
Connie Tømming.

Hjælpe lærere:

Pico, Rune Bøttger, Mads Hebsgaard,
Morten Jørgensen, Marlene Lehmann,
Jeppe M. Lorentzen, Gitte Markfoged,
Dorthe Mortensen, Gitte Møller Nielsen,
Torben Olsson, Kirsten Pallesen, Tina Stick,
Sara Svendsen, Jens Søndergaard,
Sigrid D. Søndergaard, Jeppe K. Thomsen,
Ea Vinter.

Kontor & IT-afdeling:

Lis Duun, Eva Carlslund, Anne Nissen,
Marianne Rasmussen, Søren Ingvarnsen,
Martin Gemzøe, Lars Vestergaard,
Kasper Viuf.

Hjemmehjælp / rengøring:

Margit Sørensen, Anette Holst Andersen,
Dorthe Broge, Helle Eriksen, Lisbet K. Hansen,
Stine Kanstrup, Ida Knudsen, Lone W. Laursen,
Heidi Malle, Birgit Mikkelsen, Karina Skafte,
Joan S. Sørensen, Tove Thøgersen.

Køkken:

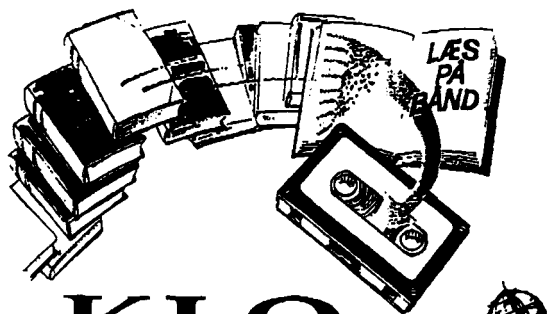
Lissi Posselt, Lotte H. Andersen, Rikke Bøtke,
Bende Christiansen, Susanne Christiansen,
Christian Giese, Berit Holck, Hanne Jørgensen,
Stine Kallerup, Winie Kristensen, Marie Nielsen,
Nanna Steffensen, Pernille Sørensen,
Frederik Thøgersen, Mads Thøgersen,
Anne B. Tulstrup.

Pedel:

Jes Madsen, Niels Falling, Johan F. Pedersen,
Leif Pedersen.

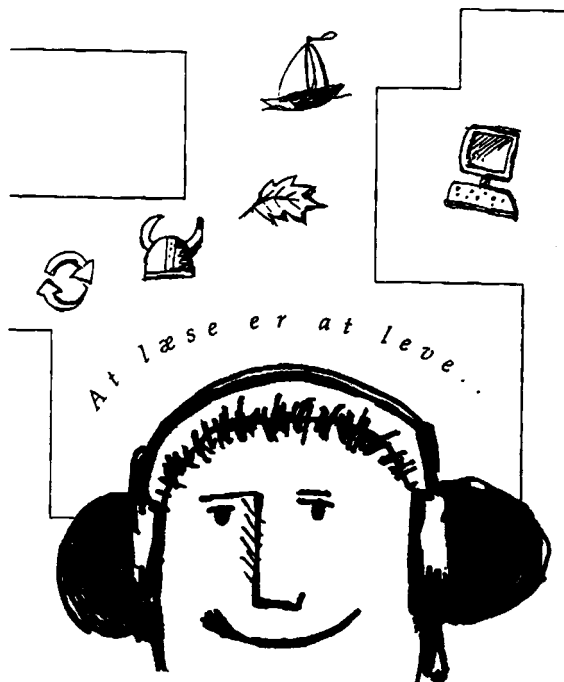
Værft:

Liselotte Kjær Hansen, Henning Krølmark,
Jørn Birch Nielsen.

KLO

Kultur og litteratur Orientering for syns- og læsehandicappede

Ring til KLO på tlf. 75 36 31 78 og hør om hvilke lyd-bøger, der er indlæst. Du kan også skrive. Adressen er: KLO, Torvegade 1, 6600 Vejen

TILBUD TIL NYE ABONNENTER Få Højskolebladet i et halvt år for kun 225 kr.

Indsend kuponen og få 10 numre af Højskolebladet for kun 225 kr.

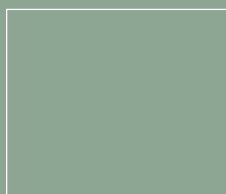
Navn: _____

Adresse: _____

Telefon: _____

Abonnementet fortsætter derefter til ordinær pris, medmindre det opsiges.
Den ordinære pris er 500 kr. for 20 numre.

HØJSKOLE bladet

Højskolebladet
Nytortv 7
1450 København K

»Bevæg dig frit«

83.000.000,- kr.

egmont højskolen

Egmont Højskolen
Hou • 8300 Odder
tlf. 87 81 79 00 • fax 87 81 79 79
giro 5 48 21 43

Internet:
mail@egmont-hs.dk
www.egmont-hs.dk